

nek élete szelidségben folyik, amelyeknél a kényszer és az agresszió ismeretlenek. Ezt én alig tudom elhinni. A bolsevisták is azt remélik, hogy ők eltiúntetik az emberi agressziót azáltal, hogy kezeskednek anyagi szükségletek kielégítéséről és egyenlőséget teremtenek a közösség résztvevői közt. Ezt én illúzióknak tartom.

Az emberek velük születtek és meg nem szüntethető egyenlőségének következménye, hogy vezetőkre és vezetettékre osztanak. Az utóbbiak képezik a túlnyomó többséget, ezeknek van szükségük a tekintélyre, aki helyettük határoz, akinek többnyire alárendelik magukat. Tehát szükséges volna, hogy több gondot fordítsunk egy önállóan gondolkodó, meg nem félemlítő, igazságért küzdő felületi emberre, akik az önállótlan tömeget vezetnék. Az ideális állapot természetesen olyan emberek közössége volna, aki ösztönüket alárendelik az értelem diktatúrájának. Am ez minden valószínűség szerint utópias reménykedés.

Miért háborudunk ugy fel a háboruval szemben? On és én és sok más, miért nem vesszük fel úgy, mint valami mást az élet sok fájdalmas csapásai közül? Hiszen természetszerűen, biológiai megalapozottnak és gyakorlatilag alig elkerülhetőnek látszik. A felelet így hangzik: mert minden embernek joga van a maga életére, mert a háboru reményteljes emberéleteket semmisít meg, egyes ember olyan helyzetbe hozza, mely megalkossa őt, kényszeríti, hogy másokat meggyilkoljon, amit nem akar, stb. Továbbá, mert egy következő háboru a pusztító eszközök tökéletessége következtében az egyik, vagy talán mindkét fél kiirtását eredményezheti. Ez mind igaz, de nem lehet minden háborut egyformán kárhordatni.

Amíg léteznek olyan birodalmak és nemzetek, melyek kézzel a többiek tekintet nélküli megsemmisítésére, a többieknek is fel kell szereznie a háboru.

Am előttr szeretnék gyorsan átsiklani. Azt hiszem, főoka annak, hogy mi miért háborudunk fel a háboru ellen, az, hogy nem tehetünk mást. Mi pacifisták vagyunk mert szervi okokból azoknak kell lennünk. Könnyű aztán beállítottaságukat érvekké igazolnunk. Kulturfolyamat által reánk kényszerített beállítottaságunknak legelősebben ellentmond a háboru, azért kell ellene felháborodnunk. Egyszerűen nem tudjuk elviselni.

Meddig kell még várunk, míg a többiek is pacifisták lesznek? Nem lehet megmondani, de talán nem utópisztikus reménykedés, hogy e két momentum: a kulturális beállítottaság és az eljövendő háboru következményeitől való jogos félelem befolyása a háborusodóknak belátható időn belül véget fog vetni. Hogy milyen utakon, vagy kerülő utakon, nem mondhatjuk meg előre. Azt azonban kijelenthetjük: minden, ami a kulturálódást előmozdítja, a háboru ellen dolgozik.

Pályázati hirdetmény

A bistrítai ort. izr. hitközség iskolaszéke ideiglenes tanítói állásra pályázatot hirdet. Pályázhatnak oly férfi és nő, okleveles tanítók, akik a törvény követelményeinek megfelelően román tannyelvű iskolában működni képesek. A vallásos életmódot igazoló és egyéb okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeket, a fizetési igények, családi állapot, kor, eddigi szolgálati évek megjelölésével, május 10-ig ahálított igazgatóságához benyújtandók. Direcțiunea scoalei primare izraelite, Bistrița.

— Felrobbant egy torpedó a bresti arsenálban. Párizsból jelentik: A bresti arsenálban felrobbant egy torpedó. Két munkás meghalt, kettő súlyosan megsebesült.

Utban Erec Jiszrael felé!

Irta: Dr. Mayer Ebner

Péntek, április 3.

Negyedizben történik, hogy Erec Israelebe utazom, de a hajó soha még annyi utast nem vitt, mint ezuttal. Peszach előtt ez az utolsó utazás. Vasárnap, április 5-én már Jaffában lehetünk és hétfőn már a szédernél ülhetünk Erec-Israeleben.

Pompás tavaszi időjárás, a Fekete tengeren még kissé hűvös van, az Egei tengeren már melegebb, a Földközi tengeren már forró az atmoszféra. Akik eddig nem látták a Boszporust és Konstantinápolyt, el vannak ragadtatva. Ilyenkor érte meg az ember, miért lett Bizánc (Konstantinápoly) az antik római világ és később a császárság fővárosa.

A másodosztályú „bár” a vallásosok centruma. Itt minden nap imádkoznak.

A kivándorlók majdnem kivétel nélkül harmadosztályon utaznak, férfiak, nők és sok gyermek. A harmadosztályú vidámságát nem lehet megvásárolni az első osztályban. Mindazok, akik Erec Jiszraelebe vándorolnak, emelkedett hangulatban vannak, a kis gyermekek boldogok, hiszen ők még nem ismerik a gálutot. A zsidó föld mennyi birodalma várja őket. Az öregek irigylők a fiatalokat.

De olyan vidámság, mint három évvel ezelőtt nincs az Erec felé irányuló hajókon. Aránylag kevés a chaluc. Elkésett turisták, akik hallották a palesztinai „csodáról” és látni akarják ezt a rendkívüliséget. Azenfelül orvosok, akik a zsidó orvoskongresszusra utaznak. Legtöbbje közülük Lengyelországból jött; tiszteltreméltó szentőrjük: dr. Lion, Lembergől. Ő az előzőekkel az orvosgyűlésnek, amely az elsőosztályú étkezőben tanácskozik és amelyen dr. N. M. Gelber és Juris urak előadást tartanak Palesztináról.

Ahol annyi orvos utazik, az orvostudomány különböző ágainak reprezentánsai, ott az ember biztonságban és egészségesnek érzi magát. Szomszédom, dr. Uchrich lembergi fogorvos. Neki kell tulajdonítanom, hogy két gyanus fogam békésen hagy.

A kabinokból már kora reggel a fedélzetre sietnek az emberek. A nap melege hozza ki őket és ha délidőtől fokozódik is a hőség, a friss tengeri szél enyhíti a nagy forróságot. Napközben a tenger csodálatosan kékszínű, az estszürkületben sötétkék és egyre fekete színekbe ölt, minél jobban belemegyünk az éjszakába. Az éjszaka elég világos, Niszán 14-ike körül vagyunk és ilyenkor holdtölte van. Már nem álmodozom az Erec Jiszraelebeli holdtöltéről. Hiszen negyedszer élem át.

Hogy miről beszélgetnek? Mindenről. De egyre visszatérnek az emberek azokra az országokra, ahonnan idejöttek. Az emberek saját szenvedéseikről és testvéreik szenvedéseiről mondják el panaszait.

Együtt vagyunk a hajón lengyelországi asszimilánsokkal. Jól ismerem őket. Ma is asszimilánsok, csak hogy most már — a zsidósághoz asszimilálódnak. Ilyenkor szinte büszkék a régi emlékekre, amelyek végigkísérték őket az asszimilációs éveken. A péntek-est varázsa, az ünnepek szépsége és nyugalma! Már tudnak valamit a cionizmusról és kezdenek hinni Palesztinában. A mi számunkra ez az ország már Erec, az ő számukra még Palesztina.

Sokat beszélnek a zsidóság hajójáról, amely nem merül el. Valamikor ennek a hajónak módjában volt befutni a világ minden kikötőjébe. A bevándorlási törvények (tilalmak) azonban egyre szűkítették a lehetőségeket.

Utakban ki is lehetett szállani és meg lehetett keresztelkedni. Fel lehetett menni másoknak a hajójára.

Az ilyen kitérők ma már avult szemfényvesztésnek számítanak. A zsidó sorsot senki nem kerülheti ki. „Mitgefängen — mitgehangen.”

Anémét zsidókra gondolok, akiknek az asszimiláció körül óriási teljesítményeik voltak és most talán ugyanabban a tempóban tudnak visszaasszimilálni a zsidósághoz. Ha jól megy nekik majd Erec Jiszraeleben, akkor megérhetjük, hogy egy szép napon hozzánk, cionistákhoz asszimilálódnak fogunk és olyan hiperzionisták lesznek, mint amilyen hiperzionisták voltak a gálut országában.

Gyakran beszélnek a cionista askenáznoknak azzal a kicsiny táborával, amely Lengyelországból utazik haza. Lengyelországtan ugyanis az országépítő alapok érdekében dolgoztak. Beszélgetünk a régi cionisták tragikumáról, akik kivándorolnak Erecbe és ott érik őket a csalódás, mert nem találják meg sem azt a hatáskört, sem azt a pozíciót, amelyre számítottak. Beszélgetünk Klumel esetéről. Ő volt egykor előző a lengyelországi zsidók nemzeti tanácsának — az átmenet idején. A Tarbut érdekében feláldozta vagyonát. Aztán

kiment Erecbe. És itt elmerült. Szegény, szerény ember lett. Már majdnem úgy volt, hogy házalni fog árúkkal, a nagy Klumel. Aztán mégis elhárították felőle ezt a sorscsapást. Állást kapott egy bankban és néhány héttel ezelőtt meghalt. Ekkor valakinek eszébe jutott, hogy ki volt valaha ez a Klumel és — disz-sirhelyet kapott Tel-Aviv temetőjében.

Az öregek, akik Erec Jiszraelebe mennek, kell, hogy a lélek hachasárájával készüljenek fel és bármely szerény, de valamilyen életjárdékkal. Ha valaki kevéssel beéri, azt szívesen látják kint, különösen a jómódúak, akik nem szeretik, ha lelkiismeretüket nyugtalanítják. „Szepek a te sátraid, o Izrael!” — de mindenki a maga sátrában akar lakni...

A péntek délután beszélgetéssel telik. A nap lemegy, milyen szép ez! — mondja melletttem egy fiatal hölgy. „Előlről lemegy, há-

Valóságos ütközet folyt Lembergben a rendőrség és a munkások között

Tíz halottja és hatvan sebesültje van a véres összetűzésnek

Lemberg, április 17. (Rador). Az uccai harcokban elesett néhány munkás temetése alkalmával tegnap súlyos incidensek adódtak. A rendőrséget kövekkel fogadták a menetben felsorakozott munkások, mire a rendőrök fegyverhez nyúltak. A tüntetők erre felfordították a villamosokat és teherautókat, amelyekből torlaszokat emeltek. A rendőrség ismételt rohamainak végül is a tüntetők nem tudtak ellenállni. A valóságos ütközetnek tíz halottja és 60 sebesültje van. Estére a város központi részeiben helyreállt a rend, de

tulról ismét felmegy — gunyóldott egykor Heine.

Valóban ragyogó látvány. Ahogy lemerül a vízbe és mégsem nedvezi be magát! Másnap a tulsó oldalon visszajön ragyogó szépségben — mint az első nap.

Péntek este. A zsidók sietnek a bárba. A szín átváltozik zsinagógává. A község „szombat hercegnőjét” várja és a felső osztályok utasai a harmadik osztály kóser konyhájából „zsidó halat” hozatnak. Heine megénekelte ezt is, éppoly, mint a söletot. Valóban a „zsidó halak” nemzeti kincsnek számítanak. A zsidó halakat az árják is eszik Németországban és nem jutott eszükbe megtiltani. Azt hiszem, hogy valamikor talán mégis megcselekszik. Hiszen nincs az az ostobaság, amit el nem követnének.

Apró csoportok alakulnak mindenfelé. Mint jómagam, sokan asszonyaikkal utaznak. Régi ismeretségek felújulnak, új ismeretségek kötődnek. Az ország kicsiny, valahol megint csak találkozik az ember. Ha nem Jeruzsálemben, akkor Tel-Aviv strandján, vagy fenn a Karmelen, Haifában, vagy a visszautazás alkalmával Athénben, a Parthenon oszlopainak árnyékában, az Akropoliszon...

„Ünnepé

Cluj, április 17. Fejeződött be 17-én a napközi otthon, a fáradtság árán épülő könnyétől nedves, egyszerű jogi eljárás vagyon birtokbaadózatos munka nagymost, amikor a tulajdoni egyaránt, olyrajta. Abessziniát éverekedtek ki önálló csapatok mégis bevégyévi harc után.

A jogi része a d. lékes. Tudjuk, hogy közöi otthon a szoma liceum számára. 800 ezer lej, amit a a vagyon jóval több. stb. utján kiszállt e vábbi 170 ezer lejbe lekre emelt épületben újabb jogi parakiderült, hogy ez a már bennfoglaltatik lejes kisajátítási ár.

A törvényszék el. kisajátítási ár mélt. saért. Ugyanakkor egy per. Március v. pett az új közigaz. utolsó szakaszában érvényben volt ma vényűt és a regátbel. be. A régi törvény eljárás elsőfoku dö. átadandó az új tul. vény viszont birtok. dásnak ad helyet.

Az iskola vezető. birtokba akarta ve. építkezéseket meg. József újabb beadv. székhöz, hogy alk. mely szerint a kil. titási eljárás bef. törvényszék L. ún. ugy döntött, hogy. tó érvényű nem lé.

Ilyen jogi előzm. rilis 17-én megtört. adták a napközi o. pesa. Heana leányi. ben a tömör mag. kifejezhető. Kény. méteini: átadták. tét a Principesa. Milyen egyszerű. Kész. Mától kezdve. hon. Az a tábla. 10 frontján jelezte. Jótékony Nőgyök. né” Napközi Ott. nem lesz látható.

Elsőnek dr. Sz. Miksa, a nőgyök. meg az épületbe. Zsigmondné már. házának lakóival. akik már pakko. De hol vannak. — Csak elseje. — mondja a g. néniye, a napköz. addig az öregas. zenkettőt tizenk. ra nem is tudja. otthont. Vegy. talában.

Itt van Neube

Végiglopta egész Európát „a német császár törvénytelen fia”

„Olga nagyhercegnő” segédkezett a kloroformos vasuti tolvajlásoknál

Cluj, április 17. A nemzetközi sajtó beszámolt arról, hogy Zvolenszky Vilmost, a hírhedt nemzetközi kloroformos vasuti tolvajt és hamiskártást Prágában letartóztatták. Zvolenszky erdélyi származású és hamis román utlevéllel utazta be Európát, melynek csaknem mindegyik nagy fővárosában megfordult. E látogatások eredménye, hogy Európa összes rendőrsége körözi. Szélhámosásgait úgy követte el, hogy a német császár törvénytelen fiának adta ki magát. Társnője „Olga nagyhercegnő” volt, egy faoér artista-lány, aki feltűnő szépségével igyekezett men. nél előkelőbb társaságot vonzani barátja környezetébe.

A kloroformos vasuti zsebtolvajlásoknál nagy szerepet játszott a „nagyhercegnő”. A nőt egy elegáns mulatóban tartóztatták le barátjával együtt. A férfi megszökött a fogházból és azontul egyedül barangolt a világban. Budapesten „dolgozott”, majd Bécsben telepedett le és mint hamiskártást rengeteg pénzt nyert különösen a vonaton alakult kártyapartikban, melyben cinkosai segítségével fosztotta ki az áldozatokat. Bécsből Berlinbe szökött, ahol — kijelentése szerint — megtanulta a „nagyemlőt”, a kloroformos „mókát”. Mint kloroformos vasuti tolvaj, egészen kivételes hírnévre tett szert, ismerték és rettegetek tőle egész Európában.

Mindig volt egy elegáns segítőtársnője, azt altatták el a vonaton, akit akartak. Volt Bécsben, Párizsban, Amszterdamban, Londonban és Bucurestiben, a francia Rivierán minden karneválon résztvett és a francia rendőrséget becsülte a legtöbbször.

— Kedély van ott apuskám! — mondotta a rendőrtisztnek — öröm ott lebukni. Tudja hogy bannak ott az emberrel? Mint a zár. dában, becszó, megütni, alma, az ott nem. divat. Egy öröm ott lebukni, azt mondhatom...

Színes állomások a sok tolvajlás között. Vili remekül utánozta a francia rendőrtisztet hadaró, selypítő francia beszédét, meg a darabos német rendőrtisztet, akik mindig azt az erejükkel kérkedtek és szegény Villit az egyik „ok nélkül” úgy szájba bocsátta, hogy három fogát azonnal kiköpte. Ilyen durva fráterek... Vagy az angol rendőrök, akiknek ahogy megérkezett Vili Londonba, azonnal gyanus volt és úgy ahogy

a külvárosokban folytatódta a zavargások. Varsó, április 17. (Rador). Kapcsolatban a lembergi véres incidensekkel, amelyek során tíz ember meghalt és több mint 60 megsebesült, közlik, hogy a zavargásokat 8000 ember provokálta, akik egy április 14-én megölt munkanélküli temetési menetben foglaltak helyet. A tömeg felhasználta a zárvart és fosztogatni kezdett az üzletekben. A lapok szerint a tömeg a kommunis. ták befolyása alá került.

Egyik budapesti „esetéről” a következőket mondotta:

— Egy pesti háveremmel megtudtuk, hogy dr. Fekete Imre ügyvéd, ainek a Fasorban volt gyönyörű villája, elutazott nyaralni egész családjával. Nem volt a hatalmas villában senki. Terepszemlét tartottunk és este bementünk. A barátom „srenkes” — betörő volt — remekül nyitogatta fel a szekrényeket, egyiket a másik után, az ajtókról nem is beszéltek. Rengeteg aranyemlőt, ezüstöt, finom ruhákat szedtünk össze és remekül aludtunk a széles díványon. Nem siettünk, tudtuk hogy nem jön haza senki. Reggel kilenc óra lehetett, amikor éles csengetésre ébredtem fel. Első pillanatban megrémültem, azután gépiesen felemeltem a telefonkagylót, amely ott volt az asztalon. Egy férfihang jelentkezett:

— Ügyvéd ur kérem, itt Grün Miklós beszélek Pestszenterzsébet. Ha nem zavarnám önt, mikor jöhetek el a szerződést megcsinálni?

— Teljesen megnyugodtam, amilyen dühösen csak tudtam, beleordítottam a telefonba, csak ennyit:

— Soha!... — Es levágtam a kagylót. Szinte láttam magam előtt a megrémült Grün, aki nem is tudja elképzelni, mi történhetett dr. Fekete Imre ügyvéd ural.

Zvolenszkyt büntetése kitöltése után először Romániának adják ki. Az itteni hatóságok utlevélcsalásért és zsebtolvajlásokért vonják felelősségre, azután jön Budapest, Bécs, Berlin, Párizs, London. Zvolenszkynek jó pár esztendőig nincs gondja se lakásra, se ellátásra. Csak éppen pezsztöt nem fog annyit inni, mint eddig. Francia pezsztöt, mert mást nem ivott az előkelő ur...

— Bolsevistaellenes kiállítás Münchenben. Berlinből jelentik: A DNB jelenti, hogy Münchenben bolsevistaellenes kiállítást rendeznek, amelyen számos fényképet és olyan bizonyítékokat fognak kiállítani, amelyek hivatva lesznek a bolsevizmus kártékony befolyását dokumentálni.

„Önnepélyes” átadás ...

Hatósági segédlettel kilakoltatták a zsidó Napközi Otthont

Hétfőn már építkeznek az új tulajdonos. Nincs Napközi Otthon és női agghemház

Cluj, április 17. Egyszerű jogi eljárás fejeződött be 17-én délelőtt Clujon. A zsidó napközi otthon, amely annyi munka és fáradság árán épült és annyi zsidó anya könnyétől nedves, anyja lett ennek az egyszerű jogi eljárásnak, a kisajátított vagyon birtokbaadásának. Könnyek és áldozatos munka nagyon keveset számít most, amikor a tulerő, a hatalmi és vagyoni egyaránt, olyan könnyedén tullep rajta. Abessziniát évszázados harcok árán verkedték ki önálló országgá és az olasz csapatok mégis bevonultak Dessziébe. Alig egyévi harc után.

A jogi része a dolognak majdnem mellékes. Tudjuk, hogy kisajátították a napközi otthont a szomszédos Principesa Ileana liceum számára. A kisajátítás összege 800 ezer lej, amit a nőgyelet keveselt, mert a vagyon jóval többet ér. Fellebbvezések, stb. után kiszállt egy bizottság, mely tavábi 170 ezer lejben állapította meg a telere emelt épület értékét. Csakhogy közben újabb jogi paragrafus akadt, melyből kiderült, hogy ez a 170 ezer lejes összeg már bennfoglaltatik az eredeti, 800 ezer lejes kisajátítási árban.

A törvényszék előtt folyik az eljárás a kisajátítási ár méltányosabb megállapításáért. Ugyanakkor másirányban is folyik egy per. Március végén ugyanis életbe lépett az új közigazgatási törvény, mely utolsó szakaszában felfüggeszti az eddig érvényben volt magyar kisajátítási törvényt és a régi törvényt lépteti életbe. A régi törvény szerint a kisajátítási eljárás elsőfokú döntése után az ingatlan átadandó az új tulajdonosnak. Az új törvény viszont birtokon belüli felfolyamodásnak ad helyet.

Az iskola vezetősége már április elején birtokba akarta venni a telket, hogy az építkezéseket megkezdhesse. Dr. Spitzer József újabb beadványt intézett a törvényszékhez, hogy alkalmazza az új törvényt, mely szerint a kilakoltatás csak a kisajátítási eljárás befejezése után lehetséges. A törvényszék Linzmayer tanácsa azonban úgy döntött, hogy az új törvény visszaható érvényű nem lehet.

Ilyen jogi előzmények után tegnap, április 17-én megtörtént a birtokbavétel. Átadták a napközi otthon épületét a Principesa Ileana leányiskolának. Ez a tény ebben a tömör magyar mondatban remekül kifejezhető. Kénytelenek vagyunk megismételni: átadták a napközi otthon épületét a Principesa Ileana leányiskolának.

Milyen egyszerű és világos. Átadták. Kész. Mától kezdve nincs zsidó napközi otthon. Az a tábla, amely az épület kiszögellő frontján jelezte, hogy ez a ház a Zsidó Jótékony Nőgyelet „Neuberger Zsigmondné” Napközi Otthona, holnaptól kezdve nem lesz látható.

Elsőnek dr. Spitzer József és dr. Klein Miksa, a nőgyelet jogi képviselői jelentek meg az épületben. Özv. dr. Neuberger Zsigmondné már ott volt az aggnők menházának lakóival. Tizenkét öreg nénével, akik már pakkoltak a szobákban.

De hol vannak a gyerekek? — Csak elsejtelni tudunk lakást bérelni — mondja a gyerekek népszerű Elvira néni, a napközi otthon alkalmazottja — addig az öregasszonyokat elhelyezzük, tizenkettőt tizenkétfelé, a gyerekek számára nem is tudjuk, mikor nyitjuk meg az otthont. Vagy, hogy megnyitjuk-e egyáltalában.

Itt van Neuberger néni, aki most épült

fel betegségéből és erősebb, tettekre szebb, mint valaha:

— Majd én megmutatom, hogy megnyitjuk! En ezt az intézményt nem engedem elpusztulni. Harminckét éve dolgozom érte. Majd csinálunk újat. Majd meglátjuk...

Negrutiu Ioan, az iskolaszék elnöke, Cava alezredes, dr. Zugravu orvos, a liceum iskolaszékének tagjai érkeznek meg ezután. Békés tárgyalások indulnak meg, hogy az épület átadása csak hétfőn, ne pedig pénteken történjék. Szombaton és vasárnap a napközi otthon nem költözködhetik. Negrutiu elnök kijelenti, hogy szíves örömmel. Nem így azonban Zugravu dr. az iskola igazgatójának férje, aki kijelenti, hogy a napközi otthonnak azonnal ki kell költözködni, mert a liceum már hétfőn építkezni akar.

Heves vita fejlődik ki. Zugravu dr. hivatkozik rá, hogy az iskolába 100 zsidó lány is jár.

Klein Miksa dr. kijelenti, hogy valószí-

nüleg nem sokáig.

Végre megjelenik a végrehajtó, akit a stilszerűség kedvéért Izraelnek hívnak. Társaságában van Muresan rendőrkomiszár és egy rendőr. Megtörténik a jegyzőkönyv felvétele, mialatt épületes viták folynak, nem mindig a legbarátságosabb hangulatban. Zugravu dr. egyetlen órát sem akar adni a napközi otthonnak. Költözködjék ki azonnal. A román bizottságban is vannak nézeteltérések a kérdés fölött. Zugravu dr. különösen azt kifogásolja, hogy Klein Miksa ki akarja venni a liceumból a zsidó leányokat.

— A hála nagyon ritka virág — mondja és szemmel láthatóan rossz néven veszi a dolgot.

Néhány kisebbségi lap elküldte munkatársát. Román kollegáink azonban nem üdvözölhetők. Sajnos, egyetlen román lap nem akadt, mely a kellő módon foglalkozott volna a napközi otthon kisajátításának problémájával.

Egyszer csak megszólal Zugravu dr.:

Select Muzgő

GYILKOSSÁG A FEDÉLZETEN

Izgalmas kalandfilm, főszerepekben: JEAN PARKER és ROBERT TAYLOR.

Hétfői kezdettel: „Ö” (AZ ELET LANGJA)

RIDER HAGGARD regénye nyomán, főszerepekben: HELENE CAHAGAN és RANDOLPH SCOTT

Egy francia újságíró intő szava a romániai hitlerista propaganda veszedelméről

Francois Vertheuil a nemzeti szocialista propaganda módszereiről, sikereiről és aspirációiról

Bucuresti, április 17. (Az Uj Kelet tud.) „La Revue de France” című francia jobboldali lap áprilisi számában rendkívül érdekes cikk látott napvilágot „Német propaganda Romániában” címmel, melyet Francois Vertheuil írt, aki meglehetősen jól ismeri a romániai viszonyokat. A cikk-író rendkívül érdekes megállapításokat tesz a romániai hitlerista propaganda módszereiről, majd rámutat azokra a következményekre, amelyeket ennek a propagandának sikere vonhat magután. Konkluzióképpen felhívja a francia politikai körök és közvélemény figyelmét arra a veszedelemre, amelyet a német propaganda jelent Romániában. Francois Vertheuil többek között a következőket írja: „A hitlerizmus és a krízis a leglényesebb okai a francia befolyás dekadenciájának Romániában. Németország sohasem felejtette el, hogy 1914 előtt Romániát diplomáciai egyezmény, súlyos gazdasági érdekek és titkos katonai egyezmények kötötték a harmas szövetséghez. Az új Románia, mely visszatért azon szövetségeihez, akik garantálják határait, elfelejtette ezt az emléket. Hitler, amióta hatalomra került, mindent elkövet, hogy ezt az emléket felidézze és a régi relációt helyreállítsa. Ebben a törekvésében az adott körülmények is kedveznek neki és ez a tény komoly figyelmet igényel az érdekeltektől. Míg a francia-román barátság az idősebb nővér

presztízsén nyugszik, a Harmadik Birodalom minden erejét megmozdítja Bucarestben és propagandájának szolgálatában korlátlan anyagi források állnak. A román fővárosban van egy jólismert személy, aki a német propaganda-alapoknak a kincstárnoka és a német offenzíva animátora. A kormány, látván, hogy egészen nyílt és egyre veszedelmesebb akció folyik, az elmúlt évben kiutasítási rendeletet írt alá ezen ágens ellen.

Kétségtelen, hogy Hitler taktikája arra irányul, hogy befolyást gyakoroljon azoknak az országoknak belpolitikai életére, amelyeket le akar igazni. Romániában, Ausztriában és Csehszlovákiában addig akarja szítani a nemzeti szocialista doktrínákat, amíg a fajvédő állam emberei, vagyis a német-barátok foglalják el a nyugateurópai szövetségekhez hű kormányok helyét.”

Vertheuil ezután rámutat arra, hogy a hitlerista propaganda minden erőfeszítése meddő lett volna Bucarestben, ha a krízis nem jött volna segítségére. Majd rámutat arra, hogy milyen eredményeket értek el a hitleristák Romániában. Mindezekelőtt megállapítja, hogy félelmetes előretörést mutatnak a nemzeti szocialista eszme a társadalom összes osztályaiban és különösen a diákság körében. A fajvédő doktrínák hívei félkatonai szervezettel rendelkeznek, a barna légiók mintájára.

— Ha a Curentul, vagy más román lap küldene embert ide, azt megérteném. De mit keresnek itt a kisebbségi újságírók? Igy is fel lehet fogni a kérdést.

Alkudozás kezdődik, csak arra vonatkozólag, hogy hétfőn, vagy péntek este hat óráig történjék meg a kilakoltatás. Zugravu dr. orvosi fejtegetésbe kezd és leszögezi elvben, hogy nem hive a halálán lévő ember élete mesterséges meghosszabbításának. A diagnózis — ugymond — annyira ismert, hogy most már minden mind egy. Tehát menjenek ki a napközi otthonból azonnal.

Spitzer dr. és Klein dr. is úgy véli, hogy ha már meg kell halni, akkor haljunk meg szépen. És az öregasszonyok elkezdtek csomagolni. Közben incidens is történt Negrutiu elnök és dr. Neuberger Zsigmondné között, amit az elnök érthetően izgatott idegállapota indokol.

— Ime — mondja Zugravu dr. — a mi elnökünk nemes gesztusaira így felel a nőgyelet elnöknője.

A szimbolikus átadás déli 12 órára megtörtént. Izrael ur átvette a kulcsot a nőgyelettől és átadta Negrutiu elnöknek. A napközi otthonnak pedig este hatig ki kell költözködni.

Tulságosan kegyetlen időköt élünk, sem hogy szükségesnek tartanók drámain leírni az agghemház lakóinak sírás-rívását, miközben csomagoltak. Az iskola nagylekűen felajánlotta szolgálát a csomagolás és költözködés munkájához. A 800 ezer lej egyelőre letétben fekszik. Napközi otthon egyelőre nincs. Agg nők menháza sincs.

Hiszzen a kulcs Negrutiu elnök zsebében van.

Barzilay István

Ez a hadsereg, amely már számos „végrehajtással” büszkélkedik s amelynek vezére maga terítette le Manciú jasi prefektust, olyan mélyreható terrort gyakorol, hogy a hivatalos cenzura egyetlen lapnak sem engedi meg nevének említését. Bevallott elveik lényegükben antiszemita, eszközeik azonban a legsötétebb terrorizmus módszerei.

A cikkíró ezután rámutat arra, hogy a fennálló politikai intézmények keretében a németbarát akció diszkrétebb formában történik, de annál veszedelmesebb. Cuza antiszemita csoportja hosszú ideig jelentéktelen tényezője volt a román parlamentnek, de rejtelmes erők egyesítették őt Gogával, akit joggal, vagy jogtalanul a király barátjának is neveznek és olyan párt lett ebből az egyesülésből, melynek ereje és bőséges anyagi forrásai vannak. Cuza 1934 december 14-én ékánt szögezte le a román kamara tribünjéről külpolitikai hitvallását: „Románia szövetsége Németországgal dogma az én számomra!”

A francia cikkíró konkluzióiban nem esik végső pesszimizmusba. Emlékeztet Románia uralkodójának párizsi nyilatkozatára, melyben többek között kijelentette: „Franciaországnak nagyobb mértékben kell jelen lennie Bucarestben”. Francois Vertheuil ebben a mondatban látja megtestesítve Románia hivatalos álláspontját és a francia politika programját is, melynek minden figyelmét a romániai problémákra kell koncentrálnia.

— Svájci területen zuhant le egy német repülőgép. Berlinből jelentik: Az elmúlt éjjel egy hárommotoros német katonai repülőgép, defektus következtében, svájci területre tévedt és Biel környékén lezuhant. A gépben ülők közül három személy meghalt, két személy súlyosan megsebesült.

GRATZ

cimfestő, szobafestő, mázoló és fényező

Allásletra kölcsönzés.
Cluj, Str. Filipescu 15.
Str. Memorandului 20.
Telefon: 749.

A Zsidó Párt szervezési és felvilágosító munkája az ország különböző tartományaiban

Benvenisti központi főtitkár nyilatkozata a párt munkájáról és feladatairól

Bucuresti, április 17. A román politikai pártok között országsszerte hatalmas küzdelem folyik a tömegek lelkéért. A parlamentáris harcok mellett a legnagyobb energiát a tömegek szervezésére és nevelésére koncentrálnak mindazon politikai egységek, melyek igényt tartanak a hatalomra. Mindezen törekvések és harcok magukon viselik a felkészülés jellegét a közeljövőben várható politikai eseményekre és előre nem látható fordulatokra. A zsidó lakosság politikai szervei, melyeknek célja nem a hatalomra, hanem a zsidóság elemi érdekeinek és jogainak megvédésére irányul, ugyancsak tudatában vannak annak, hogy fel kell készülniök és meg kell szervezniök a zsidó tömegeket azokra a feladatokra, amelyeket a zsidóság gazdasági és politikai helyzete hárt rájuk a mai politikai vajadások közepette.

A Zsidó Párt ennek tudatában hónapok óta a legintenzívebb szervező és nevelő munkát végzi az ország különböző részeiben. Erről a munkáról nyilatkozik az alábbiakban Benvenisti, a párt bucaresti központi főtitkára:

— Rendkívül politikai viszonyok között élünk — mondotta a párt főtitkára. Talán sohasem volt Romániában könnyebb dolga az antiszemita anarchiának, mint az utóbbi időben. A felelős tényezők nemcsak túrik, de szinte támogatják a hitlerizmus-sal kacérkodó szervezkedést. A Zsidó Pártnak ilyen körülmények között erős önvédelmi harcra kell felkészülnie, aminek előfeltétele a zsidó tömegek megszervezése és felvilágosítása. Ebből a célból számos kerületi és megyei konferenciát tartott és

vett programba a párt főtitkársága. A jasi tartományi gyűlésre harminc moldovai város zsidósága küldte el delegátusait. A Timisoaran, decemberben megtartott erdélyrészi tartományi gyűlésen kívül, Orhei, Hotin, Soroca, Balti és Lapusna megye párt szervezetei Baltiban tartott tartományi konferenciát. Ezenkívül a párt központi delegátusai számos városban végeztek hathatós szervező és felvilágosító munkát. Az közeli napokban kerül sor a munteniai és bukovinai tartományi konferenciákra, melyeket a párt országos kongresszusa fog követni, előreláthatólag Bucarestben.

— A Zsidó Párt vezetői a legnagyobb erőfeszítéseket tették annak érdekében, hogy a mai súlyos viszonyok között és az adott lehetőségek keretében betöltsék azt az űrt, amelyet a parlamenti képviselő hiánya jelent a zsidó lakosság számára. Egész munkánkban jelentős támaszt biztosít számunkra ifjúságunk egyre fokozódó aktivitása. Az ifjúsági párt szervezet vállalta magára az országos szervező munka országrészét és ezenkívül intenzív kulturális munkát is végez az ifjúság. Különösen a fővárosban ért el jelentős sikereket ez a munka és remélhető, hogy a fővárosi párt szervezet új elnökével, Philippe Rosensteinnel, aki eddig a regáti cionista szervezet elnöke volt, maga köré fogja csoportosítani Bucaresti nagy zsidó tömegeit.

Benvenisti végül hangsúlyozta, hogy a Zsidó Párt az UER-rel kötött egyezménytől függetlenül felkészül arra a küzdelemre, amelyet a zsidó polgárság érdekében programja és politikai taktikája hárt rá. (H.)

Hölgyek figyelmébe!

Elegáns angol kosztümöket és kabátokat OLCSÓN és kifogástalanul készít

Kozma nődivatszabó

Str. Saguna 15. (Magyar Színház mellett).

KÖZGAZDASÁG

Gazdasági hetiszemle

— Bánsági levél —

Timisoara, április 17. (Az Uj Kelet tud.) A husvéti szezon is lezárult már s ezért talán nem is lesz teljesen érdektelen, ha a tárgyilagosság keretében rámutatunk arra, miszerint az idei husvéti évad bizonyos szakmákban a várakozásokat is felülmutta. All ez természetesen elsősorban a cipőiparra, mely — mint a beavatottak állítják — nem tudott annyit gyártani és előállítani, mint amennyit az általános szükséglet az egész vonalon valóban megkívánt volna. Az olcsó textilárúknak is volt nagy keletje, mint ahogy általánosságban az összes olcsó termékek iránt igen nagy kereslet nyilvánult meg.

Bankélet

Több ízben is rámutatunk arra a hangulatra, mely ma többek között a romániai és így a bánsági bankpiacot is uralja. Így utaltunk arra, hogy a mostanság nemzetközi viszonylatokban uralkodó bizonytalanság hazai keretekben is erősen befolyásolta a bankélet normális ügyleteinek lebonyolítását. Az adott helyzettel kapcsolatosan az egyik ismert helybéli pénzügyi személyiség a következőket mondotta:

— Naivitás volna letagadni a realitásokat, a fennálló tényeket. Valóban, az a helyzet, hogy a bankok széleskörű óvintézkedéseket foganatosítottak és ennek eredményeként: hitelmegszorításokat eszközöltek és elzárkoztak újabb kölcsönök folyósítása elől. Nem akarok olyan optimista kijelentést sem megkockáztatni, hogy ez a helyzet — amely ez év

előjén köszöntött ránk — immár meg is változott s ma már ott tartunk, hogy a pénzintézetek újból a tavalyi és tavalyelőtti mederben mozognak a hiteleket és általában az üzleteket illetően.

— Ellenben szigorúan a tárgyilagosság keretei között maradok, amikor annak ki-jelentésére szorítkozom, hogy ezáltal átmeneti — és ezt hangsúlyozom —, csak átmeneti helyzetről van szó. Ezt pedig alátámaszthatom azzal az egyszerű körülménnyel, hogy a bankokban ma talán inkább, mint máskor, komoly, nagy összegek vannak felhalmozva s a tőke természetrajzához tartozik, hogy hosszabb ideig nem heverhet gyümölcsözés nélkül. Nem is beszélve arról, hogy ez a felhalmozott tőke voltaképpen leginkább betétekből tevődik össze s a betétek után — akármilyen kis kulcsszám alapján is — de kamatot kell fizetni.

— Az adott helyzetből tehát arra következtetek, hogy a bankokrácia igen rövid időn belül újból bele fog kapcsolódni a normális kereskedelmi és ipari ügyletek lebonyolításába. Egyébként az a szituáció állana elő, hogy a saját zsrjába, tehát saját tőkéjébe merülne el. Aki viszont ismeri a tőke sajátosságát, tudja, hogy erre nem igen kerülhet sor és az adott helyzet csak átmeneti jelleggel bírhat.

Export-import és devizahirek

A Nemzeti Bank az elmúlt napokban külföldi helyzetet teremtett az importőröknel

A Calea Regele Ferdinand 11 alatt május 1-én üzletem megszűnik

SIESSEN

bevásárlásait az eddigi árnál is olcsóbban

beszerezni

BIRÓ ANDOR & COMP.

Csak május 1-ig

Csak május 1-ig

fennálló ugynevezett követeléseivel kapcsolatosan. Ezek a követelések a Jegybank szerint abból állottak elő, hogy az importőrök nem minden esetben térítették a deviza-kiutalások után járó 44 százalékos felárat. Most aztán a Banca Nationala nem hajlandó tovább várni és a múlt napokban el is készítette a nemfizetők feketelistáját. Amde a Nemzeti Bank elégedett meg az ugynevezett renitens nemfizetők kipellengézésével, hanem mingyárt súlyos szankciókat is képtett életbe. Így a nemfizetők esetében azonnal megvonta a visszászámítólásokat, eljárt a kereskedelmi és ipariügyi minisztériumban, hogy ezeknek ne adják ki az immár megszavazott behozatali engedélyeket és végül intézkedett, hogy a nemfizetők áruait a vámhivatalok ne vámoelják el.

Igy a Banca Nationala. Közben természetesen kiderült, hogy a feketelisták összetételénél hibát hibára halmozottak a Jegybank közgei és véletlenül olyanok is szerepelnek a listán, akik soha semmilyen néven nevezendő összeggel nem tartoztak a Nemzeti Banknak. Mindez azonban nem számít. A fontos: az adós fizessen, még akkor is, ha csak tévedésből került a listára és ha véletlenül: csak áladós.

A gabonapiac hírei

Ujabb különös hír nyugtalanítja az ország gabonakereskedelmét. Arról van ugyanis szó, hogy a földművelésügyi minisztérium néhány nappal ezelőtt felülvizsgálta az ország gabonatermékeinek árait s ennek során arra a konklúzióra jutott, hogy a mai, csökkentett gabonárák semmi körülmények között sem felelnek meg a reális helyzetnek s ennek következtében szükségessé válik olyan kormányintézkedés, mely ezt az árcsökkenő folyamatot leállítja. Ugy hiszik, hogy a földművelésügyi minisztériumban megtartott értekezlet azt az álláspontot tette magáévá, hogy mindaddig, míg egy, a kormány felügyelete alatt álló szerv kezébe nem teszik le a gabona eladás és vétel jogát, a mai helyzetben, tehát az árfluktuációkon nem lehet majd segíteni. Ezért az értekezlet meg is bízta Negura, földművelésügyi alminisztert, hogy a szóbanforgó szerv létesítésére javaslatot, illetőleg előterjesztést tegyen.

A fővárosból érkezett értesülések szerint

Negura alminiszter egy gabonamonopólium alapuló szerv létrehozását tervezi s ezt a gabonamonopóliumot a parasztszövetkezetek számára biztosítaná.

Ez a gyakorlatban azt jelentené, hogy a jövőben, tehát az új terméstől kezdve, csak ezek a földműves szövetkezetek vásárolhatnának és adhatnák el az ország összes gabonatermékeit.

Ilyenformán, ha ez a terv tényleg megvalósulna, az új rendszer a legjelentősebb helyzetbe hozná az ország terménykereskedelmét és az amugyis ezer bajjal küzdő malomipart. Nem is szólva arról, hogy ezek a szövetkezetek — már összetételükön fogva — sehogyan tudnák az ország gabonaeportját irányítani és az exporthoz szükséges hatalmas tőkéket előteremteni.

Gabonapiac. A buza e heti irányzata valamivel barátságosabbnak mutatkozott az elmúlt hetivel szemben. Az árak ennek megfelelően 10—15 lejes emelkedést el is értek. Egyébként bánsági viszonylatokban az utóbbi időben lényegesen kereslet is mutatkozott a buza és általában a többi gabonatermékek iránt. Ez az élénkebb kereslet azzal magyarázható, hogy a husvétii ünnepek alatt a nagyobb tartalékolt készletek elfogytak és így normális áruhány lépett fel, melyet most aztán az intenzívebb vétellel pótolnak. Az árak egyébként a következők: bánsági buza 400, torontáli 415, továbbá tengeri 285, zab 310, takarmányárpa 310, tőkmag 700, muharmag 500, valamint volteci lucerna szénalisztt 230—250 lej mázánként.

Lisztpiac. Az elmúlt husvétii ünnepek alatt

élénkebb érdeklődés nyilvánult meg a bánsági lisztek iránt. Vevőként az itteni piacon különösen a délerdélyi városok léptek fel s meg kell állapítanunk, hogy ebből az alkalomból nagyobb téteket is kötöttek le az ünnepre való szállításra. Most, az ünnepek elmúltával az áru iránti érdeklődés is lanyhult. Az árak egyébként a következők a liszt piacon: nullás liszt kismalmi 820, illetőleg nagymalmi 830, továbbá 4-es 740—750, 5-ös 660—700, 6-os 630—645, 30/70-es beosztású 765—775, 50/50-es 780—790, valamint korpa 280—285 mázánként zsákkal együtt.

A textilpiac és az új fogyasztási illeték

Az ország textilgyárosai és nagykereskedői a közelmult napokban értekezletre ültek össze Bucarestben és ennek során élesen kikelték a kormány által április elsejével életbeléptetett új fogyasztási illeték ellen. Az értekezlet során különösen a mód ellen tiltakoztak, ahogyan az új illeték bevezetésével kapcsolatosan a pénzügyminisztérium a maga közgeit rászabadította a gyárakra, akik aztán a készlet összeállításával napokon keresztül — sőt még ma is — megakadályozták és megakadályozzák a gyárosok és a nagykereskedők normális ügyleteinek lebonyolítását.

Az értekezlet a végén arra a konklúzióra jutott, hogy az ország gyárosai javaslatot fognak tenni a kormányra, hogy a most újonnan bevezetett illeték helyett általános évi általányn fizessenek az évi átlagmennyiség és a gyárak szövetségének száma alapján. A javaslatot most dolgozza ki a textilgyárosok külön bizottsága és a napokban delegáció fogja előterjesztani a vonatkozó proposíciót a kormányra.

Magától értetődik, hogy az április elsejével bevezetett új illetékek máris éreztetik hatásukat az egész vonalon. Az árak hozzávetőlegesen 12—14 százalékkal emelkedtek.

Gazdasági hírek

A Bega márciusi havi hajóforgalma. A timisoarai hajókapitányság jelentése szerint az elmúlt hónapban az itteni kikötőbe befutott 46 tonna termény, valamint 7 tonna egyéb áru. Ezzel szemben elindítottak a timisoarai kikötőből 41 tonna gabonát, 109 tonna tűzfát és műarut, valamint 37 tonna egyéb bánsági terméket.

Ujabb hitelt kaptak a Resitai Művek. A Resitai Művek és a CFR között mozdonyok, vagonok és egyéb gépek szállítására egyezmény jött létre. Ennek az egyezménynek megfelelően és a minisztertanács által hozott korábbi határozat értelmében a CFR kötvényeket bocsátott ki, melyeket most aztán a „Creditul Industrial” lombárdírozott. A szóbanforgó új tranzakció értelmében a Resitai Művek már fel is vettek a „Creditul Industrial”-től 300 millió lejt.

Convocare

Eleonora Szilágyi fabrica de rom si licheur S. A. cu sediul in Cluj, isi va ținea la 25 Aprilie a. c., ora 12 a. m., in localul fabricel din Cluj, Calea Moșilor No 22 adunarea generală ordinară despre anul 1935. Ordine de zi:

1. Raportul direcțiunei si al Comitetului de cenzori despre exercițiul gestiunei anului 1935.
2. Aprobarea bilanțului si a contului de profit si pierdere pe exercițiul expirat si descărcarea Consiliului de Administrație si a Comitetului de Cenzori de gestiunea lor.
3. Eventuale propuneri.

Conform punctului 11. al Statutelor la adunarea generală numai aceli acționari va putea participa si isi va putea exercita dreptul de vot, care si-a depus acțiia in ziua precedenta până la ora 12 a. m. la casieria societății.

Cluj 27 Martie 1936.

Direcțiunea.

Bemut

Cluj, április 17. Karikaturista és ripvetségi tanácskozásközül von Ribbentrop látta a legaktuálisab alábbiakban közöljék troppról megirt, ren

„Anna királynő te meg üléseit tartotta, tak körül. A vérpirtik, melyek az ösökward köntösében és terem közepén, pófölt grandiózus tű. A tükör márványtal 19-ik század elejé másik felén pedig e mazó hőmérő áll. A mérővel kell megáll hőmérsékletét.

Zárjelben meg ké történeti források s halvaszilletett gyermek konferencia a 17-Anna királynő eg kisérlet után megh letének hátralevő mással, mint monos ra most a Szent Nagyon szigorú.

Az idek

Von Ribbentrop tanónk, ő képviseli kimumát, amely eg hat. Mégcsak az U pontból ilyen tőkél Willy Fritsch, vag feltűnően hasonlít.

Es ime, eme es emlékedve, meg is bentrop közötti e Ribbentrop sz vágylomnak, amé tett az ideális ném

ő szerette volna volna meg a teren ilyen és mert bel futott be, elhatár met diktátor töké hogy kielégítse az

Von Ribbentrop tásának jelentős diktátort. Ennek Mussolini gesztus teszi a karjait, lentről felfelé né. Általánosságban napjainkban a de ler gombja és az Eden, Flandin, nek, ezzel szemk a mennyezetet k

A fog

Ribbentrop ne csak egy Herr v gyermeke. Eredet Késztelenül bí környezetben ne bizonyítja, hogy tőkéletes nevelés jobban beszél né Erőteljes és en nem kiabál. M azt hinné az emlépdel. Keményen csak a szeme s tást jobbra vagy oiaszok felé.

Cséplő

CS

80 m/m dobs

Sp

Studebaker Ecs potban, egy c egy komplett ju

Ford

Bemutatjuk von Ribbentropot, a német „szalondiktátor” mintaképét

Kelen Jenő portréja Joachim von Ribbentrop német népszövetségi megbízottról

Cluj, április 17. Kelen Jenő, a világhírű karikaturista és riporter a londoni népszövetségi tanácskozások jellegzetes figurái közül von Ribbentrop német delegátust találta a legaktuálisabb személyiségnek. Az alábbiakban közöljük Kelen Jenőnek Ribbentropról megírt, remekbeszabott portréját.

„Anna királynő termét, ahol a Népszövetség üléseit tartotta, vörösselyemmel tapétázták körül. A vöröspiros falakat vásznak díszítik, melyek az ösöket ábrázolják, VIII. Edward köntösében és rövid nadrágjában. A terem közepén, pontosan Bruce elnök feje fölött grandiózus tükör áll, aranyba foglalva. A tükör márványtalapzatának egyik felén a 19-ik század elejéről származó ingaóra, a másik felén pedig egy 20-ik századból származó homéró áll. Annak jeléül, hogy a hőmérővel kell megállapítani a viharos viták hőmérsékletét.

Zárjelben meg kell állapítani, hogy angol történelmi források szerint Anna királynő 16 halvaszületett gyermeknek „adott életet”. Ez a konferencia a 17-ik.

Anna királynő egyébként ennyi sikertelen kísérlet után megharagudott a világra és életének hátralevő napjain nem foglalkozott mással, mint monostorok alapításával. Szobora most a Szent Pál katedrális előtt áll. Nagyon szigorú.

Az ideális diktátor

Von Ribbentrop ur nagyon jóképű. Mondhatnók, ő képviseli a szépségnek azt a maximumát, amely egy németben összpontosulhat. Mégcsak az UFA termelt fizikai szempontból ilyen tökéletes németeket. Valóságos Willy Fritsch, vagy Harry Liedtke, akikhez feltűnően hasonlít.

Es ime, eme esztétikai tényező fölött elmelkedve, meg is találtam a Hitler és Ribbentrop közötti együttműködés kulcsát.

Ribbentrop szépsége megfelel annak a vágyalomnak, amely Hitler agyában születte az ideális német diktátorról.

Ő szerette volna, ha ilyen külsővel áldotta volna meg a teremtés. De mert nem lehetett ilyen és mert beföldön mégis szép karriert futott be, elhatározta, hogy külföldre a német diktátor tökéletes mintaképét küldi ki, hogy kielégítse az egész világot.

Von Ribbentrop fel tudja fogni megbízatásának jelentőségét és jól játsza meg a diktátort. Ennek ellenére nem Hitler, hanem Mussolini gesztusait utánozza. Keresztbe teszi a karjait, szélnék szegi az állát és lentről felfelé nézi a világot, akár a Duce. Általánosságban azt lehet mondani, hogy napjainkban a demokrácia fokmérője a galéri gombja és az áll közötti távolság.

Ezen, Flandin, Sarraut a földre tekintenek, ezzel szemben a diktátorok állandóan a mennyezeten keresik az inspirációt.

A fogadott gyermek

Ribbentrop nem született „von”, hanem csak egy Herr von Ribbentropnak fogadott gyermeke. Eredeti származását nem ismerik. Kétségtelenül biztos azonban, hogy kitűnő környezetben nevelkedett; magatartása azt bizonyítja, hogy sok fáradságot fordítottak tökéletes nevelésére. Elegáns, tartózkodó és jobban beszél németül, mint maga a főnöke. Erőteljes és energikus hangja van, pedig nem kiabál. Méltóságteljes lépése csendes, azt hinné az ember, hogy temetési menetben lépdél. Keményen és hátravetve tartja fejét: csak a szeme sarkából vet egy-egy pillantást jobbra vagy balra, az angolok vagy az olaszok felé.

Cséplőgép golyós csapágyas

80 m/m dobszélességű, jó állapotban.

Sport autó

Studebaker Erskin teljes üzemképes állapotban, egy csukott autokarosszéria és egy komplett négyhengeres Ford motor jutányos árban

eladó

Ford lerakat, Satu-Mare

Nyakkendőitjéről nem hiányozhatik a náci jelvény: tüntetően a tanács asztalánál is viseli. Mi történe, ha a tanács többi tagjai is felvennék ezt a szokást, ha Flandin a frigiái sisakkal a fején, Litvinov a nyakkendőbe tűzött sarló- és kalapáccsal, Titulescu pedig hajában a román nemzeti színű kokárdával jelenne meg a Népszövetség asztalánál?

A külügyi diktátor feje

A világ nem változott volna meg annyira, ha Cleopatra orra rövidebb lett volna.

Von Ribbentrop orra annyira rövid, hogy már kisebbet el sem lehet képzelni. Következőképpen a dolgok rendes menetükben folyhatnak tovább. Annak ellenére, hogy orrcimpái hosszukásak és szélesek, ami szen-

vedélyes természetéről tanuskodik.

Megörökítendő hatalmas és boltozott homloka. Ez a homlok férfias és energikus, anélkül, hogy az esztétika határait túllépné. Azt lehetne mondani, hogy ez egy gondolkodó ember homloka, ezzel a két domborlattal a szemöldök fölött, ami a bölcs megfigyelőket szokta általában jellemzeni.

Ribbentropnak álmodozó, világosszínű szemei vannak, ezek a szemek pedig nem támadó, hanem érző tekintetűek. Mondhatnám, hogy nőiesek és valamelyes ködös érzelmesség homályosítja be őket. Pontosan illik ehhez az eperpiros alsóajak, mely ha összehúzódik, a szájak szélén rosszkedő mosoly képződik.

Mintadiktátorunk tehát gondolkodó, fel-fogóképes, hajlama van a humorra, sőt a cinizmusra.

A második tünet, ami az arcon dominál, a támadóan előreugró áll. Ijesztően energikus volna, ha a közepén nem volna egy gödröcske. Ribbentropnak erőteljes állkapcsai és keskeny arca van, amit nagyon gyakran láthatunk a fanatikusoknál.

Az orr és száj közötti távolság hallatlanul nagy. A fanatizmus jele. Lásd Göbbelst, Habichtot és de Valerát. A száj lefelé hajló vonala jelentős adag önimádatot jelez, grand-szenyőri fellépést és önbizalmat.

A haj sötétszőke, a halántékonál kissé őszül: így festi ki magát a vidéki bonviván, amikor a „viveur” szerepét akarja eljátszani egy operetben. Az ütőzet fekete szalontkabát és szürkecsikos nadrág: ime a tökéletes „szalondiktátor” —, ahogyan azt Hitler elképzei.

Mindezekon kívül ennek a bizalmifőnöknek élénk a szelleme, az árnyalatok iránt kitűnő érzéke van, világosan és pontosan fejezi ki magát.

Pezsgőtől a külpolitikáig

Von Ribbentrop lovassági tiszt volt, majd feleségül vette Hendell wiesbadeni pezsgőgyáros leányát. Ekkor megváltoztatta foglalkozását és pezsgőutazó lett. Első diplomáciai sikereit azzal érte el, hogy apósának áruját éppen Franciaországban adta el. Az ember ott károsítja meg „Erbfeind”-ját, és ellenségét, ahol tudja.

Mivel pedig a pezsgőt a diplomáciától már csak egy lépés választja el, Ribbentrop gyorsan tette meg ezt a lépést „mondain összeköttetései” segítségével. Előbb titkos megbízásokat kapott, vagy Londonban vagy Párizsban bukkant fel, hogy végre nyilvánosan is megjelenjen a nemzetközi arénában, mint a külügyminisztérium megbízottja. Mindezek mellett a régi Wilhelmstrasse jellegzetes alakjai veszik körül. Dickoff, a keleti kérdés osztályának igazgatója, dr Gans jogi szakértő, mindkettő Stresemann egykori kísérei és Bismarck herceg. Mindez azonban nem tesz semmit, von Ribbentrop új ember, a Harmadik Birodalom kreatója.

Meg kell még jegyeznünk, hogy magántitkára von Bülow, a külügyminisztérium főtítkárának fivére.

Mert „a régi gárda” nem hal meg. Inkább megadja magát.

CAPITOL MOZGÓ Ma premier!

CHARLES BOYER

a nagy francia filmszínész legújabb világlágere

A hamiskártyás

A film egyes részeiben BURA KÁROLY zenekara játszik. — Uj világhírű.

„Hajdan eretnekeket és zsidókat égettek, ma szentképeket égetnek el Spanyolországban”

„Ugy látszik: a tűz sajtóságos szimbóluma Spanyolországban” — válaszolta a jobboldal támadásaira Azana miniszterelnök a kortezben. Megsemmisítő többséggel szavaztak bizalmat Azanának

Általános sztrájkot proklamáltak a marxista szindikátusok

Madrid, április 17. (Rador.) A kortez tegnapi ülésén a jobboldali képviselők azzal a váddal illették a kormányt, hogy engedékenységet tanúsít a kommunistákkal szemben, akik templomokat gyújtogatnak. Azana miniszterelnök ironikusan azt válaszolta, hogy a tűz Spanyolország sajtóságos jelképe. Valaha az eretnekeket és zsidókat égették el, ma a szenteket, helyesebben csak azok képeit. A kortez ezután 195 szavazattal 78 ellenében bizalmat szavazott a kormánynak.

A tegnapi délutáni zavargásoknak a fővárosban öt halott és 50 többé-kevésbé súlyos sebesült áldozata van. Több, mint 800 lövés dördült el. A polgárorség azonnal megmozdította az összes járőrelőket és a talált fegyvereket elkobozta. A külvárosokban szintén incidensek voltak.

A tegnapi véres incidensek miatt a rendőrség 170 egyént letartóztatott, akiknek többsége a spanyol fasizta szervezet tagja. Letartóztattak továbbá 74 munkást, akik egy épülő házban dolgoztak, ahonnan több lövést adtak le.

A munkásszindikátusok azzal fenyegetőznek, hogyha a kormány nem tartja be ígéretét a rend fenntartására, saját maguk fognak védintézkedéseket tenni.

Madrid, április 17. (Rador.) A marxista szindikátusok általános sztrájkot proklamáltak a tegnapi véres incidensek miatti tiltakozásul. Az összes villamoskocsikat és taxikat kivonták a forgalomból. A munkásokat kényszerítették a szindikálisták a munka abbahagyására. Félt, hogy újabb incidensek fognak adódni.

Elkeseredett közelharc után tartóztatták le két cluji közrendőr egy katonaszökevény ügyvédet

Câmpian Emil katonaszökevényt eddig már kétszer tartóztatták le, de mindannyiszor megszökött örei közül a fogházból

Cluj, április 17. Izzalmas verekezés után két cluji közrendőr, Tamas Joan és Man Petru kalandos multu katonaszökevényt tartóztattak le, akinek eddig szüdületes ügyességgel mindannyiszor sikerült a rendőrség kezei közül kicsuszni. Câmpian Emil jogvézottséggel és szép-

művészeti akadémiai diplomával bíró ügyvéd 1933-ban rukkolt be a 83-as cluji gyalogezredhez katonai szolgálatra. Alig egy hónappal azután azonban megszökött az ezredétől és 1934 év elején a bucaresti sziguranca tartóztatta le, hogy a katonai hatóságok által, a szökésért felelősségre

vonható legyen. Két napig volt Câmpian a rendőrség fogda lakója, egy éjjel aztán eddig még ki nem derített módon megszökött cellájából, ahol őrizték.

Nemsokára újból kézrekerült Câmpian, hadbírósalg elé állították és el is ítélték négy hónapra. Azzal kifogással azonban, hogy ügyvédet akar fogadni, Câmpian engedélyt kapott, hogy fegyőrével a városba mehessen és amikor az ügyvéd házában kapuja elé érkezett, hirtelen kinyitotta a kaput, beugrott, majd becsapta a kaput az őrra előtt, átugrott a hátsó kerítésen és eltűnt.

A hadbírósalg öt embert vont felelősségre és ítélt el több évi börtönre Câmpian szökése miatt.

Ma délelőtt aztán egy őrmester a 83-as ezredből felismerte a Mihaiu Viteazul téren sétáló elegáns urban az egykori katonaszökevényt, két rendőrnök szökött, akik rögtön le akarták tartóztatni, azonban ez csak hosszas közelharc árán sikerült nekik.

Câmpiant négy szuronyos csendőr és két rendőr kísérte be a központi rendőrségre, kezeire és lábaira súlyos vasbilincseket raktak.

A szökevény ügyvédet ma átadják a hadbírósalgnak, ahol négyhavi börtönbüntetését kell leülje. A fogházból való szökésekért bírósalgi uton nem lehet felelősségre vonni, hanem a fogház igazgatóságát fog fegyelmi rendszabályokat és büntetéseket alkalmazni ellene.

— Ládai István temetése. Pénteken délután három órakor temették a házsongárdi temető kápolnájából Ládai István, a kitűnő jogászt, a Törvényelőkészítő Tanács második szekciójának elnökét. A kápolna előtt díszőrség állott fel, minthogy a megboldogult olyan kitüntetések birtokában volt, amelyek katonai végtisztességgel is járnak. A gyászszertartás a görög katolikus rítus szerint történt Agărbiceanu esperes vezetésével. A ceremóniák után Agărbiceanu magasan szárnyaló beszédben méltatta a megboldogult nagy emberi erőnyeit, tudományos kiválóságait és az országnak tett szolgálatait. A Törvényelőkészítő Tanács héttagu küldöttséggel képviseltette magát a temetésen. A Tanács nevében Magureanu és dr Solomon bucsuztatták a kiváló kartársat. Az igazságügyminiszter képvisletében Manescu táblai elnök bucsuztatta az elhunytat, míg a cluji ügyvédi kamara nevében Dragomir dekan mondott mélyenjáró, hatásos emlékbeszédet. Az „Ardealul Juridic” folyóirat nevében Vasile N. Dumitriu táblabíró beszélt megindultan a kitűnő barátáról és a nagykonceptiójú jogászlról. Ezután gyászokocsira tettek a koporsót, amelyet a virágok és koszorúk egész erdeje borított. Ládai István holttestét az övezgy, néhány rokon, továbbá a főváros és Cluj jogászi notabilitásai és a barátok nagy serege kísérték utolsó útjára.

SPORT

Mérsékelt esélyekkel indul a Haggibbor a KAC Viola- és Schenker-kupa versenyein

Cluj, április 17. (Az Uj Kelet tud.) A KAC szombat-vasárnap rendezti Viola- és Schenker-kupa vándordíjas kardversenyeit. Előbbi a juniorok számára szolgál értékes versengési lehetőséggel, a másik négyes senior csapatokat szólít fel az elsőbbség eldöntésére. A tradicionális kupaversenyek esélyeit illetően, ilyen rossz auspiciumok közepette még nem állt ki a plansra a zsidó egyesület érdeműs gárdája. A Viola-kupa 42 nevezője között szerepel négy haggibborista is, akik közül Mózes és Weissberger teljesen rutintalanok, Erős II és Hertz pedig ténylegesen törvívők. Már az is kielégítő eredmény lenne, ha valamelyikük áttudná magát vereségre a selejtező és elődöntő küzdelmein és eljutna a kilences döntőig.

A pontversenyre kiírt kupa sorsa egészen nyílt. A Schenker-kupára nevezett hat csapat versenye szintén nagy küzdelmeket fog hozni, de csak a helyezésekért, mert a KAC favoritnak tekinthető. A Haggibborra illetőleg, sajnos, az idén még a helyezési remények is labilisak. Az elmúlt évben a Haggibbor holtversenyben második volt a KAC-al együtt, a „betört” sztumarei SzSE mögött, tavalyelőtt pedig a kupa védelmét is sikerült kivívnia. A Haggibbor esélyeit csökkentik főleg az, hogy Altmann Endre országos bajnok, aki Prágában tanul, nem jöhet haza; Spitzer és Zádor, a csapat másik két erősege pedig harcceptelen, mindketten gyengélkednek. Ilyen hátránnyal nehéz megbirkózni és a fenti juniorokból, valamint Erős I-ből összeállított seniorcsapatától már az is szép teljesítmény lenne, ha bármelyik ellenfelét maga alá tudná gyűrni.

A versenyeket a katolikus gimnázium torna- és disztermben egyszerre két plansom bonyolítják le ma reggel 8 órai kezdettel.

A BRASOVI IVRIA ISMÉT A KERULETI BAJNOKSÁG ELEN

Cluj, április 17. (Az Uj Kelet tud.) A braszói kerületi bajnokságban az Ivria futballcsapata vasárnap a Suburbiuval mérkőzött, amelyet 2:1 (2:0) arányban legyőzte ismét a bajnok mezőny elére került. A mérkőzésről, amely sorsdöntő volt a braszói zsidó futballcsapatra, tudósítónk a következőket jelenti:

Nagy elánnal és lelkesedéssel fekszik bele a játékba a kék-fehér csapat. Tudja, hogy a mai győzelem a braszói zsidó színek elsőségét jelenti. Az Ivria egymásután vezet veszélyes támadásokat, de nem kedvez a szerencse. A 10. percben a gyengén bíraskodó Böloni érthetetlenül kiállítja, minden előzetes figyelmeztetés nélkül, Bitai (Ivria) jobbcsatárt. A zsidó csapat nem veszi el ennek dacára sem kedvét, támadást támadásra vezet, egymást érik a sorozatos kapufalövések. A nagy támadás eredménye csak a 30. percben mutatkozik, amikor Balogh jobbcsatár védhetetlen gólt lő. 1:0. A gól még jobban felvillanyozta a csapatot s egy perccel később Balog-Róth-Weiszfeiler pontos összjátékából utóbbi pompás góllal 2:0-ra emeli az Ivria előnyét. A következő percben a bíró egyenlítő: tulszigoruan kiállítja Maár (Suburbiu) játékost. A 10-10 emberrel küzdő csapatok játéka további Ivria fölényt mutat, de eredmény nélkül.

A második féldőben erős szél támad, mely a Suburbiuval kedvez. A 10. percben Szász szépít az eredményen. A borzalmasan fúró szél miatt az Ivria nehezen, de tartja a 2:1-es végeredményt. A mezőny legjobb embere Balog (Ivria). Jók voltak még: Lieberman, Weiszfeiler, Mund, Rákosi (Ivria), Fleischmann és Lay (Suburbiu). A braszói kerületi bajnokság jelenlegi állása a következő:

1. Ivria	12	9	2	1	30	13	20
2. Izvorul	13	9	2	2	28	10	20
3. Suburbiu	12	7	4	1	22	14	17
4. Bod	14	8	1	5	36	31	17
5. Astra	13	8	—	5	44	11	16
6. BMTÉ	12	7	—	5	33	16	14
7. Olimpia	10	4	1	5	21	14	9
8. Victoria	11	2	—	9	2	44	4
9. Locomotiva	13	1	—	12	6	36	2
10. Gloria	11	—	—	11	4	34	—

Le kell játszani a Jiul-Craiovan félbemaradt mérkőzést. Bucurestiből jelentik: A vasárnap Craiovan lejátszott Jiul-Craiovan mérkőzés 1:0-ás állásnál a craiovai csapat javára, amikor a bíró 11-est ítélt a Craiovan ellen, botrány miatt félbemaradt. A Nemzeti Bajnokság bizottsága kimondta, hogy az elmaradt időt le kell játszani, a folytatólagos mérkőzés azonban az ominózus 11-essel kell

kezdődjék. Ugyanezen ülésen König Kinizsi és Csida (AMTE) játékosok játékját 8-8 napra felfüggesztették, továbbá a pioesti Prahovát a Makkabi ellen játszott mérkőzés alkalmából előfordult incidensek miatt 500 lej büntetéssel sújtották.

Konfliktus van kitörőben a román és jugoszláv labdarúgószövetségek között a Balkán Kupa miatt, amely Jugoszlávia birtokában van és amelyet szövetségünk többszöri kérése dacára sem akarnak Bucurestibe küldeni. Minthogy a kérés megtagadása mögött jörfelfogott érdek húzódik meg, ebben

Miért szenved többet a nő, mint a férfi?

Minden idők orvostudományának egyik legsúlyosabb problémája a nők menstruációs zavarainak kérdése volt. Ugy a pubertás korában, mint később is, de legfőként a klimakteriumban (változó évek) súlyos testi és lelki rendellenességeket okoznak a menstruációs zavarok. Ezeknek leküzdésére sok nagynevű orvostudós tett kísérletet kisebb-nagyobb eredménnyel. A legutóbbi évek — ezen a téren elért — egyik legnagyobb eredménye a hosszú évek tudományos kísérletei alapján a newyorki „Riverside” laboratóriumok által előállított „Menoklin” elnevezéssel forgalomba hozott gyógyszer, amely a nő menstruációs zavarainak minden fázisában (fájdalmak, görcsök, fejfájások, hevílések, stb.) tökéletes enyhülést nyújt. A klimakterium idején fellépő súlyos testi, de főként lelki megrázkódtatások eseteiben ez a gyógyszer a legbiztosabb hatásának bizonyult. „Menoklin” kezeléssel — a newyorki és bécsi klinikákon — olyan nagyszámú eredményeket értek el, mint eddig semminemű más gyógyszerrel sem.

Megrendelhető a vezérképviseletnél: Császár E. gyógyszerárban, Bucuresti, Calea Victoriei 124. Lei 130 utánvétellel.

a kérdésben még viharokra van a két szövetséges szövetség között kilátás.

A bucaresti CFR lesz Clujon vasárnap a Victoria vendége. A mérkőzést a Nemzeti Bajnokság keretében játsszák. Az Universitatea Aradon játszik vasárnap a Gloriával a Román Kupáért.

SZÍNHÁZ-FILM

Házasság

Szombaton és vasárnap este 9 órakor Hétfőn, kedden, szerdán fél 9 órakor:
Vaszary János Budapest 125 előadást megért nagysikerű vigjátéka.

SZEREPLŐK:

Az asszony	—	Harmath Jolán	Lakosné	—	Köszegi Margit
A férfi	—	Kovács György	Nemes, színész, a szeretője	—	Rajnai Sándor
Mohai zongoraművész	—	Jenei János	Varga számtanácsos	—	Tóth Elek
Klári, egy modern lány	—	Fényes Alice	Vargáné	—	Miklóssy Margit
Margit, szobalány	—	Sándor Stefi	Lulu, bárnő	—	Wojticky Elvira
Béla, a férje	—	Tompa Sándor	Pincér	—	Dancsó György
Gyula, a szeretője	—	Lantos Béla	Főpincér	—	Kozma Gyula
Dr Hermann igazgató	—	Csóka József	Egy öreg néni	—	Czoppán Flóri
Hermanné	—	Stefanidesz Ili	Trafikos	—	Révész Sándor
Dr Lukács, a szeretője	—	Nagy István	Egy nő a bárban	—	Bartha Maris
Lakos szerkesztő	—	Balázs Samu	Másik nő a bárban	—	Fekete Kató

Rendező: KÁDAR IMRE.

A teljesen új, modern diszleteket Kudelász Károly és Rajnai Sándor tervezték. A dzsesszzenekart Schreiber Alajos vezényli. A HAZASSÁG Budapest a Magyar Színházban eddig 125 előadást ért meg és most is állandóan műsoron van.

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szombat d. u. 5: Az esernyős király. (Fodor László és Ralph Benatzky operettjének első olcsó helyáras előadása.)
este 9: Házasság. (Vaszary János 125 előadást megért vigjátéka. Harmath Jolán, Fényes Alice, Sándor Stefi, Köszegi Margit, Stefanidesz Ili, Wojticky Elvira, Miklóssy Margit, Czoppán Flóri, Kovács György, Jenei János, Tompa Sándor, Tóth Elek, Balázs Samu, Rajnai Sándor, Nagy István, Lantos Béla a főszerepekben. Rendező: Kádár Imre. Premierbérlet.)

Vasárnap d. u. 3: Énekes madár. (Tamási Áron zenés székely vigjátékának első olcsó helyáras előadása.)

d. u. 6: Éva.
este 9: Házasság.
Hétfő 9: Házasság. (Rendes bérlet.)
Kedd: Házasság.
Szerda 9: Házasság.

ROMAN OPERA MŰSORA:

Vasárnap, április 19-én (matiné): Cigánybáró (Emil Marinescu, tenor, a bucaresti Opera tagjával.)
Hétfő, április 20-án: Faust (Edgard Istrate, basszus, a bucaresti Opera tagjával.)

ROYAL MOZGO MŰSORA:

Ma, szombaton utoljára minden idők leggyönyörűbb filmje a KÖNIGSMARK.
Fősz.: Ellssa Landi, Jean Yommel és Pierre Fresney.
Vasárnapról Harry Baur legszebb filmje: Egy aranyember.

EDISON MOZGO MŰSORA:

2 film — 2 szenzáció: I. A kis ezredes. Csodafilm. Schirley Templével. II. Az ellopott ember. Kalandfilm. Lily Damitával. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdet: 3, 6 és 9 órakor.

MUNKÁS MOZGO MŰSORA:

Pénteken, szombaton, vasárnap 3, 6 és 9-kor dupla műsor: I. Nana. Zola Emil világhírű regénye nyomán. Főszereplők: Anna Sten és Richard Bennet. II. Szicíliai szerelem. Operett filmszáger. Főszereplők: Claire Fuchs, Maria Vetra és Ida Wüst. Helyárak: 10 és 12+3 lej.

RÁDIÓ MŰSOR

Szombat, április 18.

Bucuresti. 17: Katonazene. 18.15: Hires énekesek lemezei. 19.20: Kézzongorás játék. 20.05: Jazz. 21.45: Hangversny. 23: Hangversny.
Budapest. 6.46: Torna, utána hanglemezek. 10: Hírek. 12.05: Zenekar. 13.30: Hanglemezek. 19: Szalonzene. 23.10: Cigányzene. 22.05: Szalonzene. 22: Könnyű zene.

London. 20.55: Bizet: Carmen II. felvonás. Bécs. 23.25: Zenés film közvetítés. Brüsszel. 20: Szimfonikus hangverseny. 22.10: Vonósnyegyes.
Brünn. 17.40: Schrammelzene.
Párizs. 20: Enescu: Ódipus, opera.
Toulouse. 23: Könnyű zene.
Milano. 20.35: Boito: Mefisztofeles, opera.

Str. Vaia 7. Munkás Mozgó Str. Vaia 7.

Szombaton, vasárnap, hétfőn 3, 6, 9 órakor két világszenzáció! Olcsó helyárak!

I. NANA

Zola Emil világhírű regénye nyomán.
Főszereplő: ANNA STEN.

II. Szicíliai szerelem

operett filmszáger. Fősz.: IDA WÜST, CLAIRE FUCHS, LIVIO PAVANELLI.

APRÓ ÉRDETESEN

Egyeztetési közlemény egy azo a lej, vasárnap betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állástkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbelvél mellékelve van.

Kozmetikai, fotócikek, laboratórium, gumabok, ékszerek legolcsóbb beszerzési forrása D'Or.

Tavaszi szőrmék dúsz választékban megérkeztek. Szőrmebundák javítása félárban. Molykár elleni megóvás felelősség mellett. Bixenspanner szőrmesalon, Regele Ferdinand 3, emeleten.

Megbízható, idősebb zsidó asszonyt keresünk délelőtti szolgálatra, ki a diétás főzésben is ért. Cim a kiadóban.

Önállóan kiadó szakszöveget azonnaltára felvesz Weiszberger étterem, Oradea, Str. General Mosoiu 3.

Pénztároskisasszony, ki irodai munkálatokhoz ért és szombat megtartására reflektál, küldje írásbeli ajánlatát „Garanciaképes” jellegére a kiadóba.

Családi okok miatt eladó Clujon, havonta 15,000 lej biztosan jövedelmező iparvállalat. Komoly ajánlatokat „Harminc éve fennálló” jellegére a kiadóba kérünk.

אין בחור י"ש וועלער אין מעהרערע תלמוד תורות אונטערריכטע האט וועט אין מילדות פאסטען. אין נעם מיך אונטער-אלעויליי פראטאסטאליקייט צו לערנען. ארעסטע אן דער אדמיניסטראצין.

Kertes házban szoba, konyha, mellékkelhelyiségekkel, gyermektelen házaspárnak kiadó. Str. Bratianu 45.

Pénzbeszedésre, könyv- és lapterjesztésre, intelligens fiatal embert vagy hölgyet felvesszünk. Cal. Marechal Foch 37.

Nagyságos asszonyom! Most hozza el használt, kopott szőrmebundáját, ósra újjáalakítsa visszakapja. Legolcsóbb nyári árak. Elvállalom szőrmék, bundák, szőnyegek nyári gondozását, amiket legnagyobb gondossággal kezellek. Szánthó utóda: Veress, szilcs. Juga 2.

Azsurozógép teljesen jókarban sürgősen eladó. Cim: Terkeltaub Mihály Oradea, Piata M. Viteazu 5.

Intelligens, jobb zsidó lány Erdélyben elhelyezkedést keres öreg házaspárhoz. Háztartásban vagy üzletben is segédkezne. Csak mint családtag tekintendő. Cim: Bein, Oradea, Str. Cuza Voda 39.

Cur Salomban 2-4 dunamot vennék. Ajánlatok Glück Adolf, Szeged, küldendők.

Szép butorozott szoba 1300 lejért csendes lakónak kiadó. Str. I. G. Duca (volt Universitáti) 3, félemelet.

Fiatal lány, kitünően főz, diétásan is, félnapra ajánlkozik, esetleg gyermekek mellé. Megkeresések: „Szolid és megbízható” a kiadóba.

ארטו, כשר

cukrász eljegyésekre, esküvőkre és egyéb alkalmakra rendeléseket a legszebb kivitelben jutányosan készít Adler, Str. Gen. Neulucea 4. (Az ABC-vel szemben).

Keressék azonnaltára, esetleg május 1-re, különbejárta, csinosan butorozott szobát, központban. „Állandó lakó” jellegre címetek a kiadóhivatalba.

— Az iskolástin felesjét. Nem mindennapos ismolnak be az amerikai népiszkolai tanuló, Harr vette tanítónőjét, a 30 éves ifjú férj csak néhány héz iskolába, azután ki magántanuló fejezi be a érthető, hogy legalább akar dorgálást kapni a

— Repülőszerecséltéban. Londonból jelentik lezuhant egy hangár tetritotta. A gépben ülő életét vesztette egy, a személy is. — A estve gépe lezuhant és egy borough közelében. A benne levő négy gép meghalt.

— A fogsort nem leből jelentik: Egy állati aki nem tudta hónapot fizetni, zálogul adta oda ben néhány aranykoron következő eslejen is adlakásádoja beadvánnyal hogy a fogsort elárver banktisztviselő tiltakozá lakásádoit elutasította. ta, hogy a hamis fogsrezni, mert az a test e

— Influenza, spanyol dás, az orr és garat eldulak megbetegedése, vagy tüdőcsusmurut esró, hogy gymora és „Ferenc József” keserű gyakran és alaposan kitvosok ajánlják.

— A cseh kommuniszek megvédeni Csehszget. Prágából jelentik: nap este folytatta a n tasára vonatkozó tó Dolansky kommunista. hogy a kommunisták készek megvédeni a cséget és ellene vannak maknak, amelyek az szélyeztetik.

Női kabátokat és ru

még a legkényesebb is lőn kés IZSÁK nőid Cluj, Str. Memorandulu

— Transylvanische cuta Maren egy év óta ban érdekes jiddis ujsa sylvanische Jidische Ze Weisz Sámuel szerkesztának ismernek és korcsüinek. Tagja a vilh egyesületnek is. Az ujs muresi zsidó tömegekbenek.

— Óriási aranyu p Mexikóból jelentik: Ós sztrájkba léptek. Több kenyérhiányban. A sztr fővároskörnyéki pékek

— Dajant választ a A cluji ortodox hitköz előjárósági ülésén, a nagy jelentőséggel bí állást. Az előjárósági ner Akiba főrabbi is megjelent előjárósági. Hágér Juda, oradeai rabbi-dinasztia fiatal cluji dajánna való me Az előjárósági ülés fogadta a főrabbi szav dajan-jelölt nagy tud saira és arra a preszt hitközesség számára jek rabbi-dinasztia egyik tása. Biró Andor hitk basu beszédében han naggyá kell tenni a azután érthető el ann Adler Sámuel, dr Gol Sámson, Löwinger Ma lása után, az előjár egyhangulag választott rabbit dajánna. E vál képviselőtestületre hár minden bizonynal azo egyhangu állásfoglalás

HIREK

Az iskolásfiú feleségül vette a tanítónőt. Nem mindennapos iskolai történetről számolnak be az amerikai lapok. Egy 16 éves népi iskolai tanuló, Harris Reeder, feleségül vette tanítónőjét, a 30 éves Pauline Roberts-et. Az ifjú férj csak néhány napig járt feleségéhez iskolába, azután kimaradt és most mint magántanuló fejezi be az iskolájevet. Végre is érthető, hogy legalább is nyilvánosan nem akar dorgálást kapni a feleségétől.

Repülőszerecséttel napja Angliában. Londonból jelentik: Egy iskolarepülőgép lezuhant egy hangár tetéjére és azt lángbábrította. A gépben ülő két pilóta meghalt és életét vesztette egy, a hangárban tartózkodó személy is. — A estwoodi pilótiskola egyik gépe lezuhant és egy hangárra esett Peterborough közelében. A hangár kigyulladt és a benne levő négy gép elégett. Három pilóta meghalt.

A fogsort nem lehet elérverezni. Bécsből jelentik: Egy állástalan banktisztviselő, aki nem tudta hónaposszobájának bérét kifizetni, zálogul adta oda hamis fogsorát, melyben néhány aranykorona is volt és mikor a következő estjeen is adós maradt a házbérrel, lakásadója beadvánnyal fordult a bírósághoz, hogy a fogsort elérverezhesse. A bíróság a banktisztviselő tiltakozása következtében a lakásadót elutasította keresetével és kimondta, hogy a hamis fogsort nem lehet elérverezni, mert az a test egy része.

Influenza, spanyoljárvány, torokgyulladás, az orr és garat elnyálkásodása, a mandulák megbetegedése, valamint izületi bajok vagy tüdőgyulladás esetén gondoskodjék arról, hogy a fogsorát elvégeztesse. A természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által gyakran és alaposan kitisztíttassanak. Az orvosok ajánlják.

A cseh kommunisták fegyverrel is készülnek megvédeni Csehszlovákia függetlenségét. Prágából jelentik: A képviselőház tegnap este folytatta a nemzetvédelem biztosítására vonatkozó törvényjavaslat vitáját. Dolansky kommunista képviselő kijelentette, hogy a kommunisták akár fegyverekkel is késznek megvédeni a cseh nemzet függetlenségét és ellene vannak a jobboldali mozgalmaknak, amelyek az emberiség békéjét veszélyeztetik.

Női kabátokai, kosztümöket és ruhákat

még a legkényesebb igényeknek is megfelelően készítenek.

IZSÁK nődivatszalon

Cluj, Str. Memorandului 6. szám. Kapu alatt.

Transylvanische Jüdische Zeitung. Somcuta Maren egy év óta tartalommal és hangban érdekes jiddis újság jelenik meg „Transylvanische Jüdische Zeitung” címen. A lapot Weisz Sámuel szerkeszti, akit jeles talmudistának ismernek és konzervatív körökben becsülnék. Tagja a vilnai jiddis tudományos egyesületnek is. Az újság különösen a maramuresi zsidó tömegekben örvend népszerűségnek.

Óriási aranyú péksztrájk Mexikóban. Mexikóból jelentik: Ötven pékség munkásai sztrájkba léptek. Több millió ember szenved kenyérhiányban. A sztrájkhoz csatlakoztak a fővároskörnyéki pékek is.

Dajant választ a cluji ortodox hitközség. A cluji ortodox hitközség április 15-én tartott előjárósági ülésén, a hitközség belső életére nagy jelentőséggel bíró kérdésben foglalt állást. Az előjárósági ülésen résztvett Glasner Akiba főrabbi is és a teljes számban megjelent előjárósági és tanácsotagok előtt Hágér Juda, oradeai rabbi, a nagy vizsnici rabbi-dinasztia fiatal, tehetséges tagjának cluji dajánna való megválasztását ajánlotta. Az előjárósági ülés egyhangú lelkesedéssel fogadta a főrabbi szavait, tekintettel a fiatal daján-jelölt nagy tudására, egyéni kvalitásaira és arra a presztízis-emelésre, amelyet a hitközség számára jelentene a nagy vizsnici rabbi-dinasztia egyik tagjának a megválasztása. Bíró Andor hitközségi elnök nagyszabású beszédében hangsúlyozta, hogy előbb naggyá kell tenni a hitközséget, mert csak azután érhető el annak gazdaggá tétele is. Adler Sámuel, dr. Goldner Mihály, Salamon Sámson, Löwinger Manó és mások hozzászólásai után, az előjáróság a maga részéről egyhangúlag választotta meg Hágér Judát dajánná. E választás megerősítése a képviselőtestületre hárul, melynek döntése minden bizonnyal azonos lesz az előjárósági egyhangú állásfoglalásával.

A sporthoz és uccára az elegáns férfi a jólálló

„Trinaco”-inget

választja, kitűnően mosható

TRINACO

kerje minden szakmába vágó üzletben csak a „Trinaco” kvalitás-készítményeket.

Titulescu április vége felé érkezik az országba. Bucurestiből jelentik: A Curentul erteselesei szerint Titulescu külügyminiszter azonnal Bucurestibe érkezik, mielőtt a népszövetségi tanács munkálatai ezt lehetővé teszik. Annyi bizonyos, hogy április 25-ike előtt nem tér vissza az országba.

Merényletet kíséreltek meg a Chisinău-bucuresti vonat ellen. Bucurestiből jelentik: Ma, könnyen szerencsétlenséget előidéző robbanás történt Dobrinoff fürdő közelében a pályatesten. A bucuresti-chisinăui gyors berobogása előtt néhány perccel dinamitpatron robbant a vasúti sínben. A vizsgálat megállapította, hogy a robbanás nagy szerencsétlenséget okozhatott volna, ha az a vonat keresztülröbögése idején történik. A megrongált utszakaszt kijavították úgy, hogy a közlekedés helyreállt. Ma délelőtt a hatóságok több egyént tartóztattak le, akiket a merénnyel gyanuba fogtak.

Megmentették a kínai műkincseket szállító hajót. Londonból jelentik: Gibraltarból keltezett távirat közli, hogy éjjelkor a Ranpura hajót, amely a spanyol partok mellett zátonyra futott, leemelték arról. A kínai művészeti tárgyak nem sérültek meg.

Irók, akik megelőzték századunk tudományos találmányait. Amikor Verne Gyula fantasztikus regényeit megírta korántsem gondolt arra, hogy elképzelései olyan gyorsan megvalósulnak. Hogyan képzelhette volna el, hogy világhírű „Nautilus”-a alig ötven év múlva tengeri utközecek harcoskőze lesz. Vernének kortársa volt R. Ridder Haggard, aki még mélyebben hatolt a lehetetlenség birodalmába, amikor 1866-ban megírta „Ő” (Az élet lángja) világhírű regényét. Hősnője egy misztikus királynő, aki egy igen távoli országban uralkodik. Ez a földöntúli szépséggel megáldott királynő megtalálja az „élet lángját”: egy vulkán tövéből kitoró forrásnak vize ez. Miután emberek százai olvasták Haggardnak világhírű regényét, egy filmszínház megvalósította azt. A film igazán nagyon érdekes, nemcsak mert a regény eszméjét követi, de mert különleges kaéndákat mutat be, melyek elvezetik a nézőt egy álamszövegbe. Ezért van „Ő”-nek mindenütt olyan nagy sikere. Ezt bizonyítja az a tény, hogy Párizs London, Bécs és Budapest hónapok óta vetíti. Mi is kíváncsiak vagyunk a filmet, mert arról értesülünk, hogy nemcsak a bemutatja a cluji „Select” mozgó.

Földrengés volt újra Görögországban. Athénből jelentik: Janina környékén földrengés pusztított el három falvat. A lakosság egész éjjel a szobák alatt tartózkodott, mert újabb rengésektől félt.

Sírköavatás. Fruchter Henrik sírköavatására, f. hó 19-én, vasárnap d. e. 11 órakor az új ortodox zsidó temetőben, ezután hívja meg rokonait és ismerőseit a gyászoló család.

Idegesség, fejfájás, álmatlanság, reggeli rosszullét, levertség, bágyadság, szédülés esetében a természetes „Ferenc József” keserűvíz az emésztőszervek hiányos működéséből eredő zavarok nagy részét azonnal megszünteti, az étvágyat erősen fokozza s visszaadja a testnek és szellemnek régi frissességét. Az orvosok ajánlják.

segítem a székrekedést megakadályozni és biztos hatást ér

„Bixádi viz”

amely a gyomor, bél, epehólyag és gyomorgégén fájalmak ellen a legjobb, mert használata enyhén, biztosan és mindig kellemeesen hat. Kapható mindenütt. Cluj-i lerakás: Viktoria Rt. Calea Regela Ferdinand

Nagy rádiumlopás Csehszlovákiában. Prágából jelentik: Már régebbi idő óta gyanakodtak az állami rádium-műveknél Joachimstalban, hogy lopkodják a rádiumtartalmú urán-érceket, sőt a kész rádium-preparátumokat is dezsmálják. A nyomozás kiderítette, hogy 280 milligramm rádiumot loptak el, amelyek értéke többmillió csehkorona. Azt is megállapították, hogy az ellopott rádiumot Németországba csempészték ki.

Orvosi hír. Dr. Farkas László szemorvos, szemoperateur, kilfföldi tanulmányutjáról visszatért és ismét rendel. Calea Regela Ferdinand 30. Székypalota. 11—1, 3—6.

Pirkó óvaisz előadások. Glasner Akiba főrabbi szombaton délután fél 6 órakor nyitja meg a Pirkó óvaisz előadás-sorozatot a Str. T. Vladimirescu uccai Sász Chevra imaházban.

Hirek az épülő országból

Jeruzsálem, április 17. A palesztinai rádióleadó körül máris politikai zavarok merültek fel az arabok részéről. Az arabok ugyanis nemzeti presztízskérdést csinálnak abból, hogy a palesztinai rádiótársaság héber programjában az Erec Jiszrael nevet használják. A rádiószolgálat arab osztályának vezetője tiltakozása jeléül menesztését kérte. Az arab tiltakozások eredményeként az Erec Jiszrael nevet törölték a programból és azt E. J. kezdetűvel helyettesítették. A héber sajtó ezen intézkedés ellen a legélesebben tiltakozik. A kérdés ilyenformán nem tekinthető elintézettnak és bizonyára surlódások és vita tárgyát fogja még képezni.

Egyébként ismeretlen arab tettesek megrongálták a palesztinai leadó telepét, úgy, hogy néhány órára fel kellett függeszteni a leadásokat.

Dizengoffi szabadságon

Tel-Aviv, április 17. A telavivi városi tanács legutóbbi ülésén Dizengoff főpolgármester bejelentette, hogy egészségi állapota szükségessé teszi, hogy hosszabb szabadságot vegyen és elutazzon Tel-Avivból. A városi tanács tudomásul vette a főpolgármester bejelentését és elhatározta, hogy Dizengoff távollétének idejére megszűnteti a városi közigazgatás hivatalban levő elnökségét és annak helyébe négytagú vezetőséget delegál. A vezetőség két munkaspárti és centrum-párti (polgári) tanácsosból fog állni. Hosszas vita után Rokeach centrum-párti alpolgármestert bizta meg a tanács Dizengoff helyettesítésével a főpolgármester távolléte alatt.

A Vaad Leumi és a bevándorlók segélyezése

Jeruzsálem, április 17. A Vaad Leumi szociális ügyosztálya elhatározta, hogy átveszi az összes bevándorlók szociális segélyezését. Eddig ugyanis csak a németországi bevándorlók támogatásával foglalkozott az ügyosztály.

A Vaad Leumi, mely ezzel magához koncentráta a bevándorlókért való szociális feladatokat, elhatározta, hogy erre a célra gyűjtőakciót indít Palesztinában.

Közel négyezer bevándorló márciusban

Jeruzsálem, április 17. A Jewish Agency statisztikai hivatalának jelentése szerint március havában 3774 zsidó bevándorló érkezett Palesztinába. Ebből 912 kapitalista volt, vagyis minimálisan 1000 font tőkét hozott magával. Ez a szám nem teljes, mert csak azokat a bevándorlókat foglalja magában, akik a haifai és jaffai kikötőn keresztül jöttek az országba és nem öleli fel azoknak számát, akik szárazföldön lépték át Palesztina határát. Februárban 2270 volt a zsidó bevándorlók száma. Tehát lényegesen emelkedés látható, ami közvetlenül a palesztinai gazdasági viszonyok feljavulásának tudható be. A kapitalista bevándorlás az utóbbi hónapokban 28 százalékos emelkedést mutat.

A Nebi-Musa-ünnepségek

Jeruzsálem, április 17. Április 2-től 10-ig tartott a mohamedánok Nebi-Musa-ünnepe, mely a Nabluszól a jeruzsálemi Omarmecsethez rendezett processzió megérkezésével vette kezdetét. Feltűnt, hogy a felvonulások során nem éltette a tömeg az arab vezetőket — ami ilyenkor szokás —, csupán az Islamot éltették. A karhatalom széleskörű óvintézkedéseket tett, rendezavarás azonban nem volt.

Jeruzsálemben 10 kommunistát tartóztattak le, azzal vádolva őket, hogy zsidóellenes agitációt fejtek ki az arabok körében a Nebi-Musa-ünnepségek során.

Eljegyzés. Goldstein Matild urleányt Marghitáról eljegyezte dr. Balajti Andor orvos. Valea lui Mihai. Minden külön értesítés helyett.

Ne féljünk a levestől és a fűszerektől. Bécsből jelentik: Érdekes nyilatkozatot tett a levestől dr. Gustav Singer, bécsi egyetemi orvostanár, a kiváló belgyógyász és táplálkozástudós. Rámutatott arra, hogy manapság sokan félnek a levestől, vagy feleslegesen tartják. Dr. Singer elismeri, hogy a leves tulajdonképpen nem tápszer, mert nincsenek benne komoly mennyiségben kalóriák. Mégis tudás volna a levest számítani az ebédőasztalról. Ha az ember fáradtan asztalhoz ül, a levesnek igen kitűnő felfrissítő hatása van, beállítja a szervezetet a táplálkozásra, megindítja az emésztési nedvek elválasztását. Használjuk szerepük van a tanár szerint a fűszereknek is és ezért téves az a felfogás, hogy a teljesen fűszertelen táplálkozás egészséges. Az orvos bizonyos betegségeknek eltilthat egyes fűszereket, de ha valaki nem szenved ilyen betegségekben, éljen fűszerekkel, mert ezek megkönnyítik az emésztési folyamatot.

HAR ZION HAR CARMEL

Egyedüli hajójárat, mely palesztinai lobogó alatt közlekedik Románia és Palesztina között. Rendszeres utas- és áruszállítás.

A legközelebbi hajóindulások Constantából Haifába:

Har Zion	április 22	Har Carmel	május 14
Har Carmel	április 30	Har Zion	május 21
Har Zion	május 7	Har Carmel	május 28

Jegyek kaphatók az

Uj Kelet utazási osztályánál

Teherszállítási ügyekben a

Lazar Bercovici Constanta

vezérigénységek szolgál felvilágosítással. Casuta Postala 65, Tel. 174. Táviratcím: Bereovici

UJ KELET *Legújabb hírek*

Nyolcszáz iasi liberális zarándokolt el Duca meggyalázott sinaiai emléktáblájához

Harmincnapos vizsgálati fogságot rendeltek el a diákkongresszus négy főzavarója ellen. A sinaiai zarándokok letérdeltek az emléktábla előtt

Ujra feloszlatták a jobb- és baloldali szélsőséges szervezeteket

Bucuresti, április 17. A belpolitikai élet színidejének első napjai viszonylag nyugalmában teltek el. A sinaiai és tg-muresi események nagy politikai hullámveréseinek utóregzésként pénteken lezajlott a iasi liberális párti intellektuelek zarándokutja a sinaiai állomás perronjához, ahol a volt miniszterelnök megszentelt emléktáblája áll. Délelőtt 10 órakor indult el a különvonat, amelyen 800 ember utazott Iasiból Sinaiba. Iamandi tárcanélküli miniszter már csütörtökön este Sinaiba utazott és az állomáson fogadta az odaérkező politikusokat. Amikor a különvonat beérkezett, már nagy tömeg gyűlt össze az állomás épületében. Két iasi lelkész a perronon misét celebrált.

Nyolcszáz zarándok letérdel az emléktábla előtt

A zarándok letérdeltek az emléktábla előtt, majd Racovița iasi primár mondotta el emlékbeszédét:

— A lelkek milliói állanak a 800 zarándok mögött — mondotta —, akik gátat fognak alkotni és szét fogják zúzni az anarchista hullámokat és mindazon eltévelyedéseket, amelyeket Románia sohasem ismert el. S mi — folytatta Racovița — itt, a legnagyobb áldozat magasztos oltára előtt fogadjuk meg, hogy követni fogjuk a Duca által kidolgozott programot az ország szolgálatában és a király iránt való hitben, amivel a kegyelet legszebb jelének adhatunk kifejezést Duca iránt.

Ezután Iamandi felolvasta a zarándoklat résztvevői által Duca özvegyéhez intézett távirat szövegét, amelyben felhívásuknak adnak kifejezést Duca mártírjára által megszentelt emlékkő meggyalázása felett, amit a romániai gyilkosok iskolájának tanulói követtek el. Biztosítják az özvegyet, hogy meg fogják őrizni és védeni annak emlékét, aki I. G. Duca volt.

Ujra feloszlatták a jobb- és baloldali szélsőséges szervezeteket

A kormány még mindig a diákkongresszus eseményeinek hatása alatt új rendfentartó rendeleteket kíván életbe léptetni. Hogy mi- ben fognak állni ezek a rendelkezések, azt részleteiben még nem tudják. A constanta- megyei liberális képviselő és szenátorok tegnap esti értekezletén erre vonatkozólag az első utalás hangzott el Sassu miniszter részéről, aki kijelentette, hogy a kormány fel kívánja osztalni mindazokat a jobb vagy baloldali alakulatokat, amelyekkel kapcsolatban zavar- gások kitörésétől tartani lehet.

Letartóztattak négy diákot

Târgu-Mures, április 17. A târgumuresi ügyészség tovább folytatja a vizsgálatot a kongresszus ideje alatt történt incidensekben résztvevő diákok ügyében. Tegnap az ügyész- ség elrendelte Alexandru Cantacuzino, N. Crudu, Pavel Marculescu, C. Creja és N. Ioras letartóztatását, akiket a tg-muresi ügyészség fogházában helyeztek el. A vizs- galóbíró kihallgatta Alexandru Rucan ta- nárt, Cumel nyugdíjazott törzserővezetőt, Jon Pregeteanu, Hurdubef és Martinas tanárokat, akik részletes vallomást tettek a kongresszu- sra.

— A csimpánz, mint áruházi alkalmazott. Londonból jelentik: Az egyik londoni áruház alkalmazásában áll egy Loi nevű csimpánz, amely igen ügyesen látja el feladatát. A csim- pánznak az a kötelessége, hogy az áruház be- járata előtt reklámcédulákat nyom minden arra haladó kezébe. A reklámcédulák arra hívják fel a járókelőket, hogy látogassák az áruházat. Az emberek ezerszámra állnak sor- falat az áruház előtt, hogy a majom szolgálja ki őket. Az áruház annyira elégedett Loi csimpánz működésével, hogy husz százalé- kal felemelte a majom fizetését, amely baná- nban van megállapítva.

son történetéről. A törvényszék vádpanc- sáca pénteken délelőtt foglalkozott a letartóztatási végzéssel és 30 napos vizsgálati fogságot rendelt el Cantacuzino, Ioras, Marculescu és Crudu vádlottak ellen. A letartóztatottak ei- len az ügyészség meg nem engedett egyenruha viselet, büntett feldíszítése és hatóság elleni erőszak miatt emelt vádat. A vádlottak a

táblához folyamodtak fel a vádhatározat ellen.

A keresztény diákszövetség elnöke a târgumuresi ügyészségen

Târgumures, április 17. Furdul, a keresztény diákszövetség elnöke eleget tett a târgumuresi ügyészség idézésének és megjelent az ottani hatóságok előtt.

Az igazságügyminisztérium győzött a sinaiai kaszinó és az igazságügyi hatóságok harcában

Lepecsételték a kaszinót és erőszakkal megszüntették a játékot az ügyészség megbízottai. Az igazságügyminiszter csak kávét ivott, de nem kartyazott Sinaiban

Bucuresti, április 17. Az egész ország közvéleménye nem kis megrökönyödéssel szemlélte azokat az eseményeket, amelyek a kártörvény megszüntetését követették nyom- mon. A sinaiai kaszinó a törvény ellenére is tovább folytatja a játékot, sőt legalizáló döntést sikerült szereznie a prahovai tör- vényszéktől.

Ennek a háborúságnak érdekes újabb fej- leményei vannak. Elsősorban az igazságügy- miniszter nyilatkozata, aki a következőket mondotta a Lupta című lapnak:

— Allitól olyan hírek terjedtek el, hogy én magam szerencsejátékokat üzemeltetnék Sinaiban. Ez nem felel meg a valóságnak. Nem tudtam, hogy egy kávé elfogyasztása Sinaiban, ahol Predaelról Bucuresti felé utazóban kiszálltam, annyit jelent, mint meg- szegni a szerencsejátéktörvényt.

— Ami egyébként e játékok megszünte- tésére vonatkozó intézkedéseket illati, bizto- sítathatók mindenkit, hogy azokat folytassák

fogják, úgyhogy azok az urak, akik nem néznek dolgait után, kellő helyükre lesznek állítva. Rendkívüli sürgősségi vizsgálatot rendeltem el a sinaiai kaszinó működése ügyében.

— Még annyit megirhatnak, hogy a mai nap folyamán Inculeț belügy- és Nistor mun- kaügyi miniszter urakkal megbeszélést fo- gunk tartani, amelyen meghozzuk a végleges intézkedéseket, hogy a törvény teljes mérték- ben alkalmazva legyen.

Második érdekes fejlemény, hogy Sinaia- ban már nem játszanak. A sinaiai kaszinóban ma megjelentek ugyanis a prahovai ügyész- ség megbízottai, jegyzőkönyvet vettek fel, majd lepecsételték a kaszinó helyiségének aj- tajait és letették azokat a plakátokat, ame- lyek szerint a szerencsejátékokat egész ta- vasszal fogják üzni. A kaszinó tehát zárva marad, amíg a bucaresti tábla döntést nem hirdet a prahovai ügyészség fellebbezése tár- gyában.

Vasárnap a ROYAL-mozgóban szenzációs premier! Az év legkiemelkedőbb művészi eseménye:

EGY ARANYEMBER
HARRY BAUR legelőkeltebb alakítása.

Ma, szombaton utóljára a nagyszerű KÖNIGSMARK.

Mihalache a párt cãmpulungi gyűlésén kijelentette, hogy minden emberi számítás szerint a nemzeti parasztpárt lesz a kormány utódja

A nemzeti parasztpárt elnöke a târgumuresi kongresszusról és a kormány felelősségeről

Bucuresti, április 17. Ma délelőtt vette kezdetét Cãmpulungban a nemzeti parasztpárt muscelmegei tagozatának kongresszusa, amelyen Mihalache elnököl.

Mihalache a kongresszust megnyitó be- szédében többek között a következőket mondotta:

— A közelmúltban tartották meg Tg- Muresen az ugynevezett diákkongresszust. A román diákság becsületére való tekintet- tel hinni akarom, hogy az nem diák- kongresszus, hanem a volt vasgárdisták kongresszusa volt. A diákok nagyrészt pa- rasztszülők gyermekei, akiket azért küld- tek a városba, hogy tanuljanak és nem az- ért, hogy láncokban térjenek haza övéik- hez. Târgu-Muresen nem diákok, hanem

a vezérek eszközei voltak jelen. Annak a kapitánynak eszközei, aki közepes képe- ségekkel rendelkezik, s aki az egész orszá- got az ő közepszerűségének nivójára akar- ja süllyeszteni és a fiataliságot ellenfelei- nek kivégzésére hivatott eszközökké akar- ja átváltoztatni.

A nemzeti parasztpárt elnöke ezután a kormányt és a liberális pártot teszi fele- lőssé a történetért. Az ország nem támo- gatja a jelenlegi kormányt — mondja Mi- halache — hanem gyűlöli azt. A kormány kiengedte kezéből a gyeplőt.

Kritizálja a parlament berekesztésének módját és kijelenti, hogy minden igaz szá- mítás szerint csak a nemzeti parasztpárt lehet az utód. Az ország kívánja ezt és az

uralkodónak minden oka meg van, hogy bizalmát nyújtsa a nemzeti parasztpár- nak. A nemzeti parasztpártnak azonban készen kell állania a harcra bármely pillé- natban. Ha a dolgok nem követnék a lo- gikát, akkor a pártnak akadályt kell al- kotnia minden kalandos kísérlettel szem- ben.

— A november 14-i gyűlést az uralko- dó határozott kérésére halasztottuk el — fejezte be beszédét Mihalache. — A király felszólítását nem szokás visszautasítani, de ez nem jelenti azt, hogy harci erőnk meggyengültek volna. A november 14-re tervezett gyűlést május hó folyamán fog- juk megrendezni a fővárosban.

— A kitűzött napon — fejezte be sza- vait Mihalache — pártunk összes tagjai mozgósítva lesznek. Láthatva, hogy az országban, Târgu-Muresen büntetőcsape- tokat alakítottak a politikuskok ellen. Azt mondják, hogy felelőtlen fiatalok ezek, de e felelőtlen elemek papok előtt esküsznek: politikai életünk vezéreinek halálára. Egyesek azt mondják, hogy nem szabad őket komolyan venni, de ne feledjük el, hogy közülük kerültek ki I. G. Duca gyil- kosai is. Nem szabad nekünk is a liberális párt hibájába esnünk. Konszolidálnunk kell a magunk gárdiát, akik csak komoly emberekből lesznek összehívva. Kötele- ségünk lesz hátbavérni a serdületlenekek és komolytalanok, a sorakban található felnőt elemeket pedig, akik rágalmatok terjesztnek rólunk és meggyilkolásunkra uszítanak, falhoz állítani és mint megér- demlik, beléjük löni.

Silbermann sakkmeister szimultán versenye Clujon

Cluj, április 17. A cluji Ujságíróklub meghívására H. Silbermann Románia múlt évi sakkbajnoka csütörtökön este szimul- tán sakkversenyt rendezett. A versenyre huszonhárom cluji sakkozó nevezett be. A játszmák közül Silbermann 21-et megnyert és kettőt eldöntetlenül végzett. A ver- senynek, amely este 10 órától éjjel két óráig tartott, nagy nézőközönsége volt, amely mindvégig feszült érdeklődéssel figyelt a szemből-szebb sakkjátszmákat. Silbermann határozottan szellemes játé- kos, akinek meglepő cseli és különösen újszerű nyitásai már az első lépéseknél zavarba hozták az ellenfeleket. A rendkí- vül szimpatikus fiatal sakkmeister azon- ban különösen a végjátékokban excellált és egy néhány egészen reménytelennek lát- szó játszmát nyert meg komoly ellenfelek- kel szemben, mélyen elgondolt végjáté- kokkal.

CSAK SZIMBOLIKUS JELENTŐSÉGE VAN DUMITRESCU TABORNOK FELMENTÉSÉNEK ELLEN BEADOTT SEMMISEGI PANASZ- NAK

Bucuresti, április 17. A legfőbb katonai bí- rósgok azon ítélete ellen benyújtott semmí- ségi panasz, amely Dumitrescu tabornok fel- mentéséről szól, csupán elvi jelentőségű és azt kifogásolja, hogy a legfőbb katonai bírósá- g anélkül auálta a II. hadtest hadbírósa- gának ítéletét, hogy előzetesen visszaküldte volna újratárgyalásra a per dossziáit. A semmiségi panasz csak szimbolikus és a sem- mitőszék döntése is csak ilyen jellegű lesz.

MEGALLOTT MINDEN MUNKA SPANYOL-ORSZAGBAN

MADRID, április 17. (Rador). Az egész fővárosban általános sztrájkot proklamáltak. A gyárakban, üzemekben és mindenféle váll-alatnál a munka szünetel. Habár a sztrájkot nem a munkásszövetség hirdette ki, ez a szervezet mégis kénytelen volt csatlakozni a szélsőségesek követelésére. Ennek követ-keztében a sztrájkot ténylegesen megkezdők- nek lehet tekinteni.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó E. K. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 13. Telefonszám: 8-81.

CENZURAT

Taxa postala
piatito in num.
No. 224713/929.

Olvassa a

Olvassa a

Olvassa a

Olvassa a

Olvassa a

Kossuth Lajos
fajvédelemről

Kossuth Lajos, a hatatlan emléki vez- tői előrelátással és megítélésében olyan rendelkezett, amely emelte magasra, ha- minden írását.

Talán soha olyan Kossuth Lajos, mi- amikor a Dunameder- se még mindig igen tisztja elképzeléseitől.

Valósággal a reve- Kossuth emlékiratai- korának, de egy eg- problematikáját itél- Emlékiratban ig- szágrót:

„A német munkás- kár, hogy sohasem- ra, hanem ahhoz sz- mandirozzák, mint a- kat fog csetleni-bol- vet el, de a benne- végül le fogja vetni- pai férfivá serdül s- kori botlásait.

A faji téveszme a- pen a politikában v- A német fajvédel- visszatérése. Összeté- ságot a nemzettel. A- jon, nem a leszármaz- zós műveltség, kö- kán, közös remények- zelmeken, küzdelmek- Csak a nemzeti esz- be, mert ez szeretet- gyarok, a fajiság a- nének, ki kellene zár- ból például Petőfi S- lene becsülnünk a ne- su árulót.

A fajvédelmi jelszó- napolconi harcok után